ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ВІЛЬНА УКРАЇНА

Орган Львівського обкому Компартії України і Львівської обласної Ради народних депутатів

Газета видається з 25 вересня 1939 р. ★ № 181 (10482) ★ Субота, 20 вересня 1980 року ★ Виходить щоденно, крім понеділка і четверга

Ціна 2 коп.

УСПІХ НАФТОВИКІВ

ЛЬВІВ, 19 вересня. (Кор. РАТАУ О. Попова). Потужний нафтовий фонтан забив із надр в районі Борислава. Шлях чорному золоту проклали трудівники місцевого управління бурових робіт, які подолали 4,5 тисячі метрів твердих порід. Добовий дебіт нової свердловини № 16 на Новосхідницькому родовищі становить понад 100 кубометрів.

Як повідомили у виробничому об'єднанні «Укрнафта», це вже третій поклад, відкритий тут за останні роки. Приплив нафти з багатокілометрової свердловини підтверджує перспективність глибокого буріння, курс на яке взяли геологи.

У виконкомі Львівської міської Ради народних депутатів

ОБСЛУГОВУВАННЮ ТРУДЯЩИХ — ВИСОКУ КУЛЬТУРУ І ЯКІСТЬ

Усі радянські люди готуються гідно зустріти XXVI з'їзд КПРС новими трудовими звершеннями. Таким глибоким прагненням сповнені і трудящі орденоносного Львова.

У відповідь на заклик Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР товариша Л. І. Брежнева — ознаменувати наступний форум комуністів успішним виконанням і перевиконанням плану завершального року десятої п'ятирічки і забезпечити сталу роботу народного господарства в 1981 році трудові колективи міста, передовики і новатори виробництва беруть підвищені соціалістичні зобов'язання, виступають з новими починами та ініціативами.

У перших рядах цього патріотичного руху — обранці місцевих Рад народних депутатів міста. Депутати проявляють турботу про те, щоб зробити Львів містом високопродуктивної праці і зразкового громадського порядку, беруть активну участь у змаганні, що шириться під девізом «За честь рідного міста». Вони виступають ініціаторами багатьох чудових починів.

Виконком Львівської міської Ради народних депутатів схвалив ініціативу групи народних обранців, які, готуючи гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України, звернулися із закликом до всіх депутатів місцевих Рад м. Львова стати на ударну вахту для дострокового виконання завдань завершального року десятої п'ятирічки, боротися за високу культуру та якість обслуговування населення міста Львова.

Виконкомам районних, Винниківської міської, Брюховицької та Рудненської селищних Рад народних депутатів рекомендовано організувати широку підтримку цінної ініціативи, ширше розгортати соціалістичне змагання на честь партійного форуму.

ДО ДЕПУТАТІВ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ МІСТА ЛЬВОВА

Товариші депутати! За роки десятої п'ятирічки у Львові чимало зроблено для поліпшення обслуговування трудящих підприємствами торгівлі, громадського харчування і побуту. Проте якщо по-господарському проаналізувати стан справ у цих галузях, то можна побачити чимало невикористаних резервів та можливостей.

У зв'язку з тим ми, депутати Львівської міської Ради, представники колективів підприємств торгівлі, громадського харчування та побуту, звертаємося до депутатів Львівської і Винниківської міських, районних і селищних Рад, до всіх працівників, зайнятих у цих сферах, із закликом: «Обслуговуванню трудящих — максимальну увагу, високу культуру і якість!»

Кожному з нас слід грунтовно проаналізувати невикористані резерви, критично розглянути причини наявних недоліків у діяльності підприємств торгівлі, громадського харчування і побуту, віднайти найбільш ефективні форми й методи роботи для повнішого задоволення зростаючих потреб трудящих, чітко визначити своє місце в цій важливій справі.

Депутатам, всім працівникам сфери обслуговування треба особистою участю сприяти запровадженню комплексної системи управління якістю торговельного й побутового обслуговування, розширенню продажу товарів за попередніми замовленнями, з доставкою додому і на робочі місця, організації виставок - продажів товарів, збільшенню реалізації комплексних обідів та по абонементах у робітничих, студентських та шкільних їдальнях, переведенню магазинів на самообслуговування, впровадженню тари - обладнання в підприємствах роздрібної торгівлі тощо.

Велику користь може принести нам підтримка та впровадження ініціативи групи депутатів міської Ради попереднього, шістнадцятого скликання, про створення у місті зразкових підприємств торгівлі, громадського харчування і побуту. У ході підготовки до XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України ми даємо слово довести до рівня зразкових ательє фабрики індпошиття та ремонту одягу по вул. 1 Травня, 15, Жовтневій, 1, «Фантазія», вул. Зелений, 186.

Колектив ательє по вул. В. Терешкової, 29-а фабрики індпошиття та ремонту трикотажних виробів включився у боротьбу за скорочення вдвічі термінів виконання замовлень трудящих: пошиття трикотажних виробів — за 11 днів замість встановлених 22, ремонт трикотажних виробів — за 5 днів замість встановлених 10.

Для прискорення задоволення запитів трудящих працівники фабрики індпошиття і ремонту взуття за почином депутатів розгортають рух за скорочення термінів: пошиття взуття — за 25 днів замість встановлених 30, проведення значного ремонту взуття — за 14 днів замість 15. На цій фабриці до осінньо-зимового сезону розробляються нові моделі взуття, які користуються попитом.

Кожний працівник торгівлі, громадського харчування і побуту повинен глибоко усвідомити, що від того, як оперативно, якісно і культурно задовольняються запити трудящих, залежить ефективність їх роботи в народному господарстві.

Ми закликаємо депутатів місцевих Рад м. Львова бути на передньому краї боротьби за перетворення в життя рішень партії і уряду, у своїх колективах йти в авангарді соціалістичного змагання за гідну зустріч XXVI з'їзду КПРС і XXVI з'їзду Компартії України, наполегливо боротися за високу культуру та якість обслуговування мешканців нашого міста.

С. МУСІЄВСЬКА — швачка фабрики спортвиробів виробничого об'єднання «Укрпромдинамо», В. ЛУКА — майстер ательє фабрики індпошиття та ремонту трикотажних виробів, Л. ГУМАЄВА — інженер фабрики індпошиття та ремонту взуття, М. ВЕСП'ЯНСЬКА — швачка фабрики індпошиття та ремонту одягу, Л. САШИНА — продавець магазину № 2 Ленінського гастрономторгу, С. ТРЕТЯК — продавець Центрального універсального магазину, О. КОХАНСЬКА — кухар їдальні № 6 Радянського тресту їдалень.

МІЖНАРОДНИЙ ЕКІПАЖ У КОСМОСІ

Повідомлення ТАРС

18 вересня 1980 року о 22 годині 11 хвилин московського часу в Радянському Союзі здійснено запуск космічного корабля «Союз-38».

Космічний корабель пілотує міжнародний екіпаж: командир корабля Герой Радянського Союзу, льотчик-космонавт СРСР Юрій Романенко і космонавт-дослідник, громадянин Республіки Куба Арнальдо Тамайо Мендес.

Програма польоту корабля «Союз-38» передбачає стикування з орбітальним комплексом «Салют-6» — «Союз-37» і виконання наукових досліджень та експериментів разом з космонавтами Поповим і Рюміним, які працюють на навколоземній орбіті з 9 квітня 1980 року.

Запуск корабля «Союз-38» здійснено відповідно до програми «Інтеркосмос». За період з 1978 року в складі міжнародних екіпажів спільно з радянськими космонавтами провели дослідження в космічному просторі представники шести соціалістичних країн.

Політ сьомого міжнародного екіпажу у складі радянського і кубинського космонавтів є новим свідченням дружби народів Радянського Союзу і Куби, тісної взаємодії обох братніх країн.

Вперше в космічних дослідженнях за програмою «Інтеркосмос» бере участь представник соціалістичної країни Західної півкулі — Республіки Куба.

Самопочуття космонавтів Романенка і Тамайо Мендеса добре, бортові системи корабля «Союз-38» функціонують нормально. Екіпаж приступив до виконання запланованої програми.

* * *

ЦЕНТР КЕРУВАННЯ ПОЛЬОТОМ, 19 вересня. (ТАРС). Космічний корабель «Союз-38», пілотований міжнародним екіпажем, на 13 годину московського часу зробив десять обертів навколо Землі.

Космонавти Юрій Романенко і Арнальдо Тамайо Мендес виконали заплановані операції по контролю бортових систем корабля, провели перший двоімпульсний маневр дальнього зближення з орбітальним комплексом «Салют-6» — «Союз-37».

Параметри орбіти корабля «Союз-38» після корекції траєкторії польоту становлять:

— максимальне віддалення від поверхні Землі — 320 кілометрів;

— мінімальне віддалення від поверхні Землі — 278 кілометрів;

— період обертання — 90,2 хвилини;

— нахилення — 51,6 градуса.

Леонід Попов і Валерій Рюмін на борту науково-дослідного комплексу «Салют-6» — «Союз-37» готуються до наступного стикування з кораблем «Союз-38».

Політ пілотованих космічних апаратів проходить відповідно до програми.

Космонавти товариші Попов, Рюмін, Романенко і Тамайо Мендес почувають себе добре.

Командир міжнародного екіпажу космічного корабля «Союз-38» Герой Радянського Союзу, льотчик-космонавт СРСР Юрій Романенко.

Космонавт-дослідник корабля «Союз-38», громадянин Республіки Куба Арнальдо Тамайо Мендес.

СТОРІНКИ БІОГРАФІЙ

Полковник РОМАНЕНКО Юрій Вікторович

Герой Радянського Союзу, льотчик-космонавт СРСР Юрій Вікторович Романенко народився 1 серпня 1944 року в селищі Колтубановський Бузулуцького району Оренбурзької області.

У 1966 році він закінчив Чернігівське вище військове авіаційне училище льотчиків. Потім служив льотчиком-інструктором у Військово-повітряних силах.

Ю. В. Романенко — член Комуністичної партії Радянського Союзу з 1965 року.

У загоні космонавтів Юрій Вікторович з 1970 року.

Свій перший космічний політ тривалістю 96 діб Ю. В. Романенко здійснив як командир корабля «Союз-26» і орбітальної станції «Салют-6» у 1977—1978 роках.

Тепер Юрій Вікторович заочно вчиться у Військово-повітряній академії імені Ю. О. Гагаріна.

Підполковник Арнальдо ТАМАЙО МЕНДЕС

Громадянин Республіки Куба Арнальдо Тамайо Мендес народився 29 січня 1942 року в місті Гуантанамо в сім'ї робітника.

Одночасно з навчанням у школі Арнальдо працював. Після перемоги кубинської революції він вступив в авіаційне училище, після закінчення якого служив у Революційних збройних силах Республіки Куба. Має кваліфікацію військового льотчика першого класу.

Арнальдо Тамайо Мендес — член Комуністичної партії Куби з 1967 року.

У березні 1978 року він почав готуватися до польоту за програмою «Інтеркосмос» у Центрі підготовки космонавтів імені Ю. О. Гагаріна. Пройшов повний курс навчання за програмою пілотованого корабля «Союз» і орбітальної станції «Салют».

ЗАЯВА командира корабля «Союз-38» перед стартом

Дорогі товариші і друзі!

Сьогодні в космічний політ на кораблі «Союз-38» вирушають громадяни двох братніх країн — Союзу Радянських Соціалістичних Республік і Республіки Куба.

Мені виявлено високу честь бути командиром сьомого міжнародного екіпажу, завданням якого є продовження спільних досліджень та експериментів, які виконують космонавти країн соціалістичної співдружності за програмою «Інтеркосмос» на радянських космічних кораблях і орбітальних станціях.

Цей спільний політ є виявом плодотворного співробітництва між нашими країнами і щирої дружби між народами Радянського Союзу і Республіки Куба.

Від імені екіпажу корабля «Союз-38» доповідаю: до космічного польоту готові, докладемо всіх своїх знань і досвіду для виконання цього почесного і відповідального завдання.

Командир корабля «Союз-38» льотчик-космонавт СРСР Юрій РОМАНЕНКО.

ЗАЯВА космонавта-дослідника корабля «Союз-38» перед стартом

Дорогі товариші і друзі!

Мені, громадянинові Республіки Куба, члену Комуністичної партії Куби, виявлено високу честь здійснити політ у складі міжнародного екіпажу на радянському космічному кораблі «Союз-38» і орбітальній станції «Салют-6».

Пишаюсь, що моя батьківщина разом з іншими соціалістичними країнами бере активну участь у космічних дослідженнях за програмою «Інтеркосмос» в інтересах миру і на благо людства.

Свій політ я присвячую другому з'їздові Комуністичної партії Куби, волелюбному кубинському народові, який 21 рік тому здійснив революцію.

Дозвольте висловити найщирішу подяку Центральному Комітетові Комуністичної партії Куби і урядові Республіки Куба, Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу і Радянському урядові за високе довір'я.

Доповідаю: до польоту на космічному кораблі «Союз-38» у складі міжнародного екіпажу готовий, докладу всіх сил і знань, щоб гідно виконати доручене мені почесне завдання.

Космонавт-дослідник корабля «Союз-38» громадянин Республіки Куба Арнальдо Тамайо МЕНДЕС.

КОРОТКІ НОВИНИ ПО РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗУ

НАБЕРЕЖНІ ЧОВНИ (Татарська АРСР)

Завершено монтаж четвертого агрегату на майданчику Нижньо-Камської ГЕС. Його складено майже на місяць швидше, ніж першу електричну машину. Успіхові сприяло широке використання передових методів роботи. Ставши на ударну вахту на честь XXVI з'їзду КПРС, гідробудівники зобов'язалися до кінця року ввести в дію ще одну, п'яту, турбіну.

ЛИПЕЦЬК

Бурякозбиральні комбайни вийшли на поля області. У 250 спеціалізованих господарствах почалося масове збирання цукрових буряків. Колгоспи і радгоспи вирощують цю технічну культуру на 110 тисячах гектарів. На честь XXVI з'їзду КПРС буряководи зобов'язалися продати державі в завершальному році п'ятирічки не менш як два мільйони тонн цукрових буряків, на сто тисяч тонн більше, ніж заплановано.

СТАВРОПОЛЬ

До посівної на головному хлібному полі — озимому — приступили сьогодні механізатори Ставрополля. У короткий строк їм треба загорнути в грунт насіння на великих площах. Для того, щоб впоратися з сівбою в найкращі строки, всі тракторні агрегати вони зосередили у великих комплексних загонах, до їх складу входять спеціалізовані ланки доставки зі складів і сховищ насінного зерна, механізованого завантаження сівалок.

СТАРИЙ ОСКОЛ (Бєлгородська область)

«Ленінська партія — розум, честь і совість нашої епохи» — на цю тему почалися суспільно-політичні читання в Старому Осколі. Вони присвячені XXVI з'їздові КПРС. У палацах культури міста, в клубах, червоних кутках і робітничих гуртожитках виступлять партійні і радянські працівники, активісти товариства «Знання». Основна увага в лекціях та бесідах приділяється питанням розвитку Курської магнітної аномалії, де на базі багатих мінеральних ресурсів створюється територіально-виробничий комплекс.

ОРЕЛ

Жнива прийшли на найбільше в Нечорнозем'ї — орловське бурякове поле. Механізатори області розпочали сьогодні масове копання солодких коренів. Швидко зібрати врожай, не допустити втрат буряків допомагає зрослий ступінь механізації робіт на плантаціях і завершена в цьому році спеціалізація та концентрація бурякосіяння. На поля вийшли 630 високопродуктивних комбайнів РКС-6 і КС-6, а також 800 навантажувачів. Використовуючи іпатовський метод, буряководи області ведуть збирання високими темпами. Завершити копання буряків до 10 жовтня зобов'язалися колективи всіх збирально-транспортних загонів і ланок.

(ТАРС).

НА ВАХТІ — БУДІВЕЛЬНИКИ

На Львівщині відома своїми трудовими здобутками та новаторськими починами комсомольсько - молодіжна бригада штукатурів В. П. Шанайди з будівельного управління № 1 дорбудтресту Львівської залізниці.

Протягом декількох років бригада В. П. Шанайди показує зразки високоякісної роботи, випереджає час. Завдання десятої п'ятирічки бригада виконала ще до 110-річчя з дня народження В. І. Леніна. Постійно виконуючи виробничі показники на 115—120 процентів, штукатури працюють у рахунок 1981 року.

Якість робіт по оздобленню фасадів та інтер'єрів житлових будинків і цивільних споруд у Львові та області, які виконує бригада, завжди відмінна. Саме таку оцінку виставлено бригаді за опоряджувальні роботи на будівництві школи у селищі Жовтневому, дитячого садка у Мостиськах-II, висотних 14-поверхових будинків у селищі Жовтневому. Бригада була учасником ВДНГ СРСР у Москві.

Керівник бригади — кавалер ордена Трудового Червоного Прапора, заслужений будівельник УРСР комуніст Василь Петрович Шанайда є кращим наставником молоді в будівельному управлінні. Вихованець профтехучилища № 12, він постійно шефствує над однією з груп цього училища. Майже вся бригада В. П. Шанайди — колишні випускники цього училища. Більшість з них проходила виробничу практику в бригаді, а після закінчення училища прийшла сюди на постійну роботу.

На честь XXVI з'їзду КПРС бригада штукатурів В. П. Шанайди взяла підвищені соціалістичні зобов'язання. Особисто В. П. Шанайда зобов'язався підготувати десять молодих штукатурів, що не мають будівельної спеціальності.

Нещодавно бригаді В. П. Шанайди вручено пам'ятний вимпел Львівського обкому партії, облвиконкому, облпрофради та обкому ЛКСМУ.

Е. ГОНЧАРЕНКО.
Інженер управління Львівської залізниці.

ЯСКРАВИЙ ПРОЯВ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМУ

ГАВАНА, 19 вересня. (Кор. ТАРС). «Громадянин соціалістичної Куби в космосі!» — ця звістка в лічені хвилини облетіла острів Свободи. Затамувавши дихання, слухали кубинці повідомлення ТАРС і інформаційного агентства Пренса Латіна про запуск в СРСР космічного корабля «Союз-38», пілотованого міжнародним екіпажем — космонавтами Юрієм Романенком і Арнальдо Тамайо Мендесом.

Мільйони кубинців стали свідками старту «Союзу-38», який транслювався по національному телебаченню через супутник безпосередньо з Байконура. В телепередачу, яка тривала кілька годин, було включено репортажі з Зоряного містечка, які розповідали про підготовку міжнародного екіпажу до польоту, прес-конференцію космонавтів перед стартом, запуск космічного корабля. Прямі передачі йшли також з Центру управління польотом.

Як нове свідчення непорушної кубино-радянської дружби і плодотворного багатогранного співробітництва розцінюють трудящі Куби участь у польоті в космос за програмою «Інтеркосмос» свого славного сина-комуніста, громадянина країни, що відкрила в Західній півкулі еру будівництва соціалізму. Почуття щирої вдячності великій батьківщині Леніна, КПРС, Радянському урядові, народові Країни Рад знайшли свій вияв в опублікованій тут заяві члена Політбюро ЦК Компартії Куби, міністра Революційних збройних сил Республіки Куба Рауля Кастро. Яскравим проявом соціалістичного інтернаціоналізму назвав він участь у польоті корабля «Союз-38» кубинського льотчика підполковника А. Тамайо Мендеса. Над планетою летить перший кубинець, який несе прапор першої в Західній півкулі держави робітників і селян. Завдяки братнім узам, що об'єднують нас з Радянським Союзом, принципова політика якого грунтується на всебічному співробітництві з усіма державами, завдяки перемозі революції на Кубі наша країна, підкреслюється в привітанні, дістала можливість брати участь у космічній програмі.

До нинішньої історичної події — польоту першого свого космонавта — Куба йшла не один день. Їй передувала героїчна боротьба поколінь революціонерів за визволення батьківщини, перемога 1 січня 1959 року, досягнення соціалістичної Куби в розвитку нового суспільства та його економічної бази. В ній знайшло своє відображення багатогранне плодотворне співробітництво з країнами соціалістичної співдружності, і насамперед з Радянським Союзом.

Сьогоднішня Куба є надихаючим прикладом для народів Латинської Америки, Азії, Африки, для всіх країн, що розвиваються, які наочно переконуються в широких перспективах, що відкриваються при соціалізмі.

О. КОЛЕСНИКОВ, Б. ЩЕРБАКОВ.

* * *

ГАВАНА, 19 вересня. (ТАРС). У Гаванському палаці конгресів почав роботу космічний прес-центр для місцевих і іноземних журналістів. Протягом усього польоту сьомого міжнародного екіпажу тут випускатимуться спеціальні бюлетені, проводитимуться прес-конференції з участю вчених Куби — представників Академії наук країни та інститутів, які працюють за програмою «Інтеркосмос».

ВЧИТИСЯ КОМУНІЗМУ

КИЇВ, 19 вересня. (РАТАУ). «Ленінським курсом миру» — така тема першого заняття, яким відкрився сьогодні в Жовтневому палаці культури постійно діючий лекторій для студентської молоді міста.

Такі ж лекторії відкриються в Донецьку, Харкові, Дніпропетровську, Одесі, Львові.

ПРО СКЛИКАННЯ ТРЕТЬОЇ СЕСІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ СІМНАДЦЯТОГО СКЛИКАННЯ

Виконком обласної Ради народних депутатів доводить до відома депутатів обласної Ради, що третя сесія Львівської обласної Ради скликається 25 вересня об 11-й годині в приміщенні сесійного залу обласної Ради (м. Львів, вул. Радянська, 16).

На розгляд Ради виносяться такі питання:

Про організаторську роботу місцевих Рад народних депутатів та адміністративних органів м. Червонограда по виконанню постанови ЦК КПРС «Про поліпшення роботи по охороні правопорядку і посилення боротьби з правопорушеннями».

Про роботу виконавчого комітету обласної Ради народних депутатів у міжсесійний період.

Про роботу постійної комісії обласної Ради по будівництву.

На сесію запрошуються депутати Верховних Рад СРСР і УРСР.

Партійне життя: ефективність виробництва

СПЛАВ НАУКИ І ДОСВІДУ

На рахунку трудівників Стрийського району чимало хороших справ. За досягнення високих результатів у Всесоюзному соціалістичному змаганні і успішне виконання плану економічного і соціального розвитку на 1979 рік вони удостоєні перехідного Червоного прапора ЦК КПРС, Ради Міністрів Союзу РСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ.

Цими днями радісна звістка знов облетіла район: за збільшення виробництва і заготівель продуктів тваринництва в зимовий період 1979—1980 років стриян нагороджено Почесною Грамотою ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і ЦК ВЛКСМ, а за першість у соціалістичному змаганні серед районів області по виробництву і продажу державі продуктів тваринництва в першому півріччі цього року — вручено перехідний Червоний прапор обкому Компартії України, облвиконкому, облпрофради і обкому комсомолу.

Успіхи не приходять самі по собі. Це результат наполегливої копіткої роботи партійних і господарських органів, умілого впровадження у виробництво досягнень науки і передового досвіду. За чотири з половиною роки десятої п'ятирічки виробництво промислової продукції в порівнянні з відповідним періодом попередньої п'ятирічки зросло на 21,6 процента, продуктивність праці — на 20,9 процента. Середньорічні темпи росту продуктивності праці складають 4,9 процента проти 2,6 у дев'ятій п'ятирічці. Розвиваються і вдосконалюються технологічні процеси виробництва, підприємства оснащуються сучасною високопродуктивною технікою, проводиться будівництво і реконструкція виробничих приміщень. Зростають виробничі фонди.

Високі показники досягнуті і в розвитку сільського господарства. За останні роки в господарствах району проведено значну роботу по впровадженню у виробництво високоврожайних сортів озимих і ярих зернових. Усі господарства перейшли на посів озимої пшениці миронівської селекції і сорту «Карібо», озимого жита «Белта», вівса «Львовський-78», озимого ячменю «Паміна» та ярого — «Ельгіна». Позитивність нових сортів очевидна. Врожайність сортових посівів підвищується проти рядових до 10 центнерів з гектара.

Найбільш ефективно по впровадженню у виробництво досягнень радянських вчених-селекціонерів працює партійна організація та правління колгоспу імені Калініна. Торік виробництво зерна в порівнянні з середньорічним виробництвом за минулу п'ятирічку зросло на 15,8 процента, картоплі — в 1,8 раза, молока — в 2,5 раза, рентабельність господарства становить 47,5 процента. Економічна ефективність від впровадження нових сортів зернових культур складає 25480 карбованців. Цього року врожай ранньої картоплі становив 116 центнерів з гектара, або в грошовому виразі — 2832 карбованці.

Усе це завдяки вмілому впровадженню у виробництво досягнень науки і передового досвіду. Вже давно тут сіють лише високоврожайні сорти озимих і ярих зернових, випробовують нові перспективні сорти картоплі «Тетянка», «Львівська», «Сіянець 449-95» та інші. На 15-гектарній площі закладено дослід по вивченню впливу дії світла променів гелій-неонового лазера на врожайність вівса. Впроваджено нові технології виробництва і заготівлі кормів, удосконалюється потоково-цехова система виробництва молока.

Впровадження наукових досягнень і передового досвіду — під повсякденним контролем партійної організації. Кожен спеціаліст складає особисті творчі плани, колгоспники навчаються у семи школах економічних знань.

Партійні організації господарств району провели значну роботу по впровадженню у виробництво промислової технології вирощування цукрових буряків. На кожному з 105—150 гектарах цукристих, посіяних за новим методом, у колгоспах імені 17 Вересня, «Прогрес» та імені Леніна виріс дорідний урожай. Певний досвід вирощування кукурудзи на промисловій основі мають трудівники колгоспів «Зоря комунізму» та імені 17 Вересня; у колгоспі «Прогрес» успішно запроваджують внесення в грунт безводного аміаку тощо.

У затверджених у квітні 1976 року організаційно-політичних заходах райкому партії по виконанню рішень XXV з'їзду КПРС було передбачено широке впровадження досягнень науки і передового досвіду в тваринництво, поглиблення його спеціалізації і вдосконалення діючих технологій виробництва молока та м'яса. З метою практичного вирішення цього питання райком партії і райвиконком звернулися за допомогою до дирекції і парткому Українського науково-дослідного інституту фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин. Було укладено договір про творчу співдружність.

Виконуючи умови договору, партком, учені інституту беруть безпосередню практичну участь у широкому впровадженні в колгоспах району наукових розробок з актуальних питань тваринництва. Стосовно до умов району розроблена нова система відгодівлі великої рогатої худоби. В основу її покладено стимуляцію розвитку передплунків у телят шляхом раннього згодовування їм сухих кормосумішок, введення в комбікорм сечовини і обмежене витрачання цільного молока, використання в раціонах тварин синтетичних азотних сполук, нетрадиційних джерел азоту і енергії. Це дає можливість зменшити на 25—30 процентів кількість концентрованих і грубих кормів у раціонах худоби при відгодівлі і довести середньодобові прирости живої ваги тварин до 600—700 грамів. Така система, зокрема, запроваджена у колгоспах імені Дзержинського, імені Радянської Армії, імені 17 Вересня, «Перемога».

В інституті розроблено нові наукові основи підвищення ефективності використання кормів у раціонах сільськогосподарських тварин шляхом застосування ферментних препаратів, вітамінів, жирів, мінеральних речовин. Ряд заходів впроваджується в господарствах району.

Вчені інституту брали участь у розробці і впровадженні потоково-цехової системи виробництва молока та інших заходах.

Господарства Стрийського району стали справжнім науково-дослідним полігоном, на якому наукові розробки інституту спочатку проходять апробацію, а потім знаходять широке впровадження у виробництво. В інституті створена спеціальна група науковців у складі 14 чоловік, яку очолює доктор біологічних наук Г. І. Калачнюк. Вони разом з керівниками і спеціалістами господарств забезпечують широке впровадження розробок інституту у сільськогосподарське виробництво. На Стрийщині добре знають докторів біологічних наук І. Г. Пупіна, І. А. Макара, кандидатів біологічних наук Б. В. Смолянінова, І. В. Добрянського, І. А. Дубинку, С. Ф. Швець.

Організаційним центром по впровадженню науки і передового досвіду в колгоспах району стала міжвідомча рада. Вона планує, координує і контролює роботу виробничників і науковців. Про ефективність її діяльності свідчить збільшення виробництва молока, м'яса та інших продуктів тваринництва в господарствах району. Лише торік, порівнюючи з 1976 роком, надій молока на корову збільшився на 509 кілограмів, середньодобові прирости живої ваги великої рогатої худоби — на 257 грамів, настриг вовни на вівцю — на півкілограма, вихід молодняка на 100 корів зріс на 9 телят. Поліпшилися і якісні показники проданої державі сільськогосподарської продукції. За перше півріччя нинішнього року державі реалізовано 6602 тонни першосортного молока, що становить 93,6 процента проданого. Відрадні показники і по продажу державі м'яса. В першому півріччі нинішнього року продана худоба високих кондицій становила 96,6 процента, а в ряді господарств, зокрема в колгоспах імені Радянської Армії, «Перемога», «Прогрес», «Заповіт Ілліча», питома вага проданої великої рогатої худоби вищою і середньою вгодованістю значно вища середньорайонного показника — 99—99,5 процента. Район успішно виконав завдання восьми місяців по продажу державі молока, м'яса, яєць. Достроково, 26 серпня, працівники молочнотоварних ферм Стрийщини рапортували про виконання державного п'ятирічного плану реалізації молока.

Про все це йшла мова на пленумі райкому партії. З доповіддю «Про посилення організаторської ролі первинних партійних організацій по дальшому вдосконаленню форм і методів роботи по впровадженню у виробництво досягнень науки і передового досвіду» виступив перший секретар райкому партії С. В. Пазлів.

Доповідь викликала глибокі роздуми, цікаві пропозиції. Досвідом роботи партійної організації колгоспу імені Калініна по впровадженню досягнень науки і досвіду передовиків поділився її секретар І. В. Бодак, про співдружність з науковцями і працю в нових умовах говорили член райкому партії доярка колгоспу «Прогрес» Я. І. Кацідан, голова правління колгоспу імені Радянської Армії Г. О. Середяк, бригадир колгоспу імені 17 Вересня С. В. Табака, секретар парткому Українського науково-дослідного інституту фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин В. Г. Янович та інші.

Г. ЛЕГЕНЬКИЙ.
Власкор «Вільної України».

СХОДИНКИ ВГОРУ

У складних умовах доводиться боротися за виконання завдань завершального року п'ятирічки трудівникам села. Негода стає на перешкоді не лише рільникам, але й тваринникам. І все ж трудівники нашого господарства з оптимізмом дивляться у майбутнє. По-перше, у нас по всіх основних показниках завдання чотирьох років перевиконані, по-друге, і цього року справи йдуть добре. Чим це зумовлюється? Причин багато. Одна з основних, на мою думку, така: зуміла профспілкова організація спільно з партійцями колгоспу вдихнути свіжий струмінь у трудове суперництво. А змагання, коли воно не формальне, а живе, творче, допомагає гори перевертати.

Організація дійового соціалістичного змагання — головне завдання профспілок. Звичайно, скрізь його намагаються організувати якнайкраще. Однак на ділі виходить іноді так: умови змагання розроблено хороші, все у них враховано, здається, підбивай тільки підсумки вчасно. Але ні, не виходить. Змагання є, а душі у нього нема. А коли так, то й результати посередні. Трапляється це тоді, коли немає в колективі людей, здатних очолити трудове суперництво, повести за собою інших. Щодо цього, то нам пощастило. Профспілкові активісти З. П. Ільчина, М. І. Ждан, О. Й. Токар, К. М. Юрцан та інші уміють особистим прикладом, переконливими словами організувати колектив на успішне виконання поставлених завдань.

Ось, скажімо, З. П. Ільчина. Член профспілкового комітету, делегат XVIII з'їзду ВЛКСМ. Він з молодої когорти наших механізаторів, однак знаннями, досвідом, любов'ю до хліборобської праці не поступається старшим. За минулий рік виробив на тракторі Ж-150К 3.200 гектарів умовної оранки. Зіновій Петрович завжди там, де найважче, де вирішується доля врожаю. І завжди попереду, серед переможців соціалістичного змагання. Працювати поруч з ним як-небудь просто неможливо.

Успішну роботу механізованих загонів не можна уявити без Михайла Івановича Ждана, кавалера ордена Леніна. На перший погляд, робота його непримітна — водій автозаправника. Але не було випадку, щоб у напружений відповідальний момент він підвів. Завжди у потрібний час Михайло Іванович на посту, ніколи з його вини не простоює техніка. Дивлячись на нього, дисциплінуються і всі механізатори.

Ольга Йосипівна Токар також член комітету, працює завідуючою єлиховицькою фермою, колектив якої дав слово план десятої п'ятирічки по виробництву і продажу державі молока виконати до 7 жовтня — Дня Конституції СРСР. У тому, що слово доярок не розходиться з ділом, велика заслуга завідуючої фермою. Вона не поділяє роботу на фермі на, скажімо, свою і зоотехніка. До всього у неї є діло. Заготівля, збереження, раціональне використання кормів, організація соціалістичного змагання, регулярне підбиття його підсумків, створення доброго мікроклімату у колективі — про все піклується О. Й. Токар. Тож і результати роботи колективу ферми — чудові. Добовий надій молока на корову перевищує тринадцять кілограмів, що значно вище минулорічного. Однодумцями завідуючої є кращі доярки ферми кавалер орденів Леніна та Трудового Червоного Прапора Г. Р. Кульпа, С. Й. Ребіш, М. І. Крупій. Без їх чудового прикладу результати роботи колективу могли б бути набагато скромнішими.

Колектив єлиховицької ферми змагається з доярками городилівської ферми. Надої тут трохи нижчі, проте жирність молока вища. У цьому, безперечно, є заслуга профгрупорга К. М. Юрцан, яка працює обліковцем. Як профгрупорг, вона відповідає за організацію змагання, його гласність. Все це також допомагає поліпшувати результати праці. Доярки Є. К. Сембай, Т. М. Кульпа, І. М. Серкіс працюють майже нарівні з кращими доярками Єлихович. А все це спільно дає хороші результати в цілому по господарству. Тепер уже стало зрозуміло, що тваринники колгоспу мають усі можливості завершити виконання п'ятирічного завдання до 7 жовтня.

У минулому році за успіхи у Всесоюзному соціалістичному змаганні наш колгосп нагороджено перехідним Червоним прапором ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ. Висока нагорода зобов'язує усіх нас працювати ще краще. Це добре розуміють усі наші трудівники. Особлива відповідальність лягає нині на механізаторів, яким у складних умовах доводиться виборювати сьогоднішній врожай зернових культур, картоплі, цукрових буряків, дбати про високу віддачу кожного гектара кормових угідь. Адже ми знову, як і в минулому році, стали ініціаторами трудового суперництва кормодобувників району за створення повноцінного запасу кормів для громадського тваринництва. Досвід минулого року показує, що достаток якісних кормів є першоосновою успіхів у тваринництві. У нас на кормозаготівлі є механізований загін, розроблено умови соціалістичного змагання кормозаготівельників. І хоч на хід цих робіт впливає негода, переконані, що труднощі будуть переборені.

У цьому переконує ініціативна робота трудівників ремонтної майстерні, де завідуючим Іван Федорович Калушка, до речі, профгрупорг тракторної бригади. Ремонтники свою роботу завжди будують так, щоб спочатку підготувати до роботи всю техніку і механізми, які будуть використовуватись найближчим часом. У дощові дні на допомогу ремонтникам приходять усі механізатори. Це дозволяє значно прискорити хід ремонтних робіт. Наприклад, шість із семи зернових комбайнів було поставлено на лінійку готовності вже наприкінці травня. Така організація роботи дозволяє ремонтникам без шкоди для їх основного обов'язку чергувати під час посівної, кормозаготівлі, збирання хлібів безпосередньо в полі, у випадку поломок техніки своєчасно ліквідовувати їх.

Дивлячись на справді героїчну працю наших людей у цьогорічних важких умовах, я мимоволі згадую день, коли нам вручався перехідний Червоний прапор переможців Всесоюзного соціалістичного змагання. Тоді у клубі села Монастирка яблуку ніде було впасти. Подумалося: це ж понад тридцять років йшли ми до високої нагороди. Були у господарства нелегкі дні, але труднощі переборювалися трудовим героїзмом і хліборобською майстерністю. То хіба міг хтось залишитися дома в день визначної для кожного з нас події? І хіба можна працювати сьогодні гірше, ніж у той радісний для нас рік? Ні. Усі ми боремось за ще вищі показники. І маяками для інших, прикладом у праці разом з комуністами є й профспілкові активісти.

Г. ТРОХИМЧУК.
Голова комітету профспілки колгоспу імені Чапаєва Золочівського району.

СОЦІОЛОГІЧНА СЛУЖБА ДІЄ

«Що, на вашу думку, повинно сприяти підвищенню дієвості економічної освіти?» — таке основне питання анкети, поширеної серед пропагандистів і слухачів системи партійної освіти у львівському виробничому об'єднанні «Електрон» соціологічною службою парткому. Пропозиції та побажання, що надійшли в ході анкетування, враховані при підготовці до нового навчального року.

Так, при кабінеті політичної освіти створено довідково-інформаційне бюро. На допомогу пропагандистам воно вже підготувало кілька бюлетенів, особливе місце в яких зайняли місцеві матеріали. До проведення консультацій залучено вчених, партійних працівників, керівників підприємства. Бюро також узагальнюватиме і поширюватиме досвід роботи кращих пропагандистів.

На пропозицію слухачів у навчальних програмах більше часу відводиться практичним заняттям. Після вивчення кожної теми вони дістануть завдання по вишукуванню невикористаних резервів підвищення ефективності виробництва і якості кольорових телевізорів.

— У постанові ЦК КПРС «Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи» підкреслюється необхідність посилення діловитості і конкретності пропаганди і агітації, її зв'язку з життям, з розв'язанням господарських і політичних завдань, — сказав секретар парткому об'єднання В. І. Петрик. — Істотну допомогу в цьому подає створена на громадських засадах соціологічна служба. Проведені нею дослідження громадсько-політичної активності комуністів, практики підготовки партійних зборів допомогли виявити недоліки у внутрипартійній роботі, намітити шляхи їх усунення.

Особливу увагу соціологічна служба покликана приділяти глибокому і всебічному вивченню громадської думки. Жодне питання, що хвилює трудівників об'єднання, не лишається нині без вичерпної відповіді. Набравши відповідний номер телефона чи опустивши записку в спеціальну скриньку на прохідній, робітник може поставити будь-яке питання, що його цікавить, чи подати пропозицію з метою поліпшення роботи підприємства. Ці пропозиції розсилаються потім компетентним особам, які не пізніше п'яти днів зобов'язані дати відповідь і вказати, яких заходів вжито.

Відповіді на питання громадського характеру зачитуються на політінформаціях, єдиних політднях, по заводському радіо, публікуються в багатотиражній газеті. Добиваючись обов'язкового вжиття і обнародування практичних заходів по критичних сигналах, партком на ділі забезпечує єдність господарської та політико-виховної роботи.

Соціологічні дослідження, вивчення інтересів і настроїв трудівників підприємства допомагають парткому по-діловому розв'язувати назрілі проблеми, зміцнювати свій вплив на всіх ділянках виробництва.

Ю. РОМАНОВ.
Кор. РАТАУ.

І ТЕМП, І ЯКІСТЬ

Механічно-штампувальний цех Львівського науково-виробничого об'єднання радіоелектронної медичної апаратури — один із передових підрозділів підприємства. Протягом усіх років десятої п'ятирічки колектив цеху трудиться ритмічно, високопродуктивно, високоякісно. І в нинішньому, завершальному році п'ятирічки, штампувальники, працюючи під девізом «XXVI з'їздові КПРС — двадцять шість ударних декад!», неодноразово виходили переможцями у трудовому суперництві між цехами об'єднання. Чимало окремих виробничників, бригад достроково виконали завдання п'ятирічки і трудяться в рахунок наступної п'ятирічки.

Серед правофлангових соціалістичного змагання зміни загальної та поелементної штамповки, які ще шостого серпня рапортували про виконання рубежів, намічених на десяту п'ятирічку. Високих показників у своїй повсякденній роботі добивається колектив слюсарів дільниці загальної штамповки, який очолює А. М. Гуськов. В його бригаді всі ударники комуністичної праці, більше половини робітників носять звання «Відмінник якості».

На фото: зліва — бригадир А. М. Гуськов та старший майстер Р. С. Рожицький; справа — члени передової бригади (зліва направо) слюсарі В. І. Паночко, І. Й. Чолій, В. І. Нікітченко, Я. В. Ганущак, О. Є. Басараб, Я. М. Басараб, О. Є. Адамович.

І. КУЛИНСЬКИЙ.
Фото автора.

ТАМ, ДЕ ПРОХОДИЛА 18-а АРМІЯ

У Болехові на Івано-Франківщині, на вулиці Т. Г. Шевченка привертає увагу меморіальна дошка на одному з будинків: «У цьому будинку у серпні 1944 року квартирував начальник політвідділу 18-ї армії Леонід Ілліч Брежнєв».

У приміщенні колишньої міської ратуші в дев'яти залах розмістилися зібрані документи, фотографії, речові експонати воїнів 18-ї армії. Вони розповідають про подвиги радянських воїнів, які визволяли Прикарпаття від фашистських загарбників.

В одному із залів знаходяться вузьке солдатське ліжко, два стільці, телефон на столику та карта на стіні. Тут жив і працював Л. І. Брежнєв.

Експозиція музею розповідає також і про сьогодення Болехова, про досягнення трудящих міста за роки десятої п'ятирічки.

М. НОВГОРОДСЬКИЙ.
Учитель.

ПОТУЖНОСТІ ЗРОСТАЮТЬ

ЛЬВІВ, 19 вересня. (Кор. РАТАУ А. Шипов). Перша партія транспортно - вантажних машин зійшла з головного складального конвейєра, який став до ладу у львівському виробничому об'єднанні «Автонавантажувач». Лінія розрахована на випуск 26 тисяч п'ятитонних агрегатів на рік.

Постійне нарощування потужності об'єднання здійснюється відповідно до рішень XXV з'їзду КПРС, якими передбачено збільшення обсягів виробництва техніки, що різко скорочує частку ручної праці і забезпечує зростання її продуктивності. Нині підприємство почало випуск автонавантажувачів з дизельним двигуном вантажопідйомністю двадцять тонн. Ці машини помітно прискорять обробку контейнерних вантажів у портах і на залізничних станціях.

ЧЕРГОВИЙ НОМЕР ЖУРНАЛУ

«Достроково збудуємо — достроково освоїмо!» — бойовий девіз ростовчан знаходить все більше послідовників у ході передз'їздівського соціалістичного змагання. Черговий, вісімнадцятий номер «Агитатора» відкривається методичними порадами про проведення бесід, присвячених цьому важливому резерву виробництва.

«КМА — земля залізна» — так озаглавлено кореспонденцію з флагмана гірничодобувних підприємств Курської магнітної аномалії. «Змаганню на селі — чіткі критерії» — тема виступу секретаря ЦК Компартії Литви Р. Сонгайли «В передз'їздівській трибуні» журналу.

«Курсом інтенсифікації» — назва статті міністра сільського господарства СРСР В. Месяца. До Дня працівників харчової промисловості публікуються цифри і факти, які характеризують розвиток її галузей. 60-річчю Удмуртської АРСР присвячено статтю секретаря обкому КПРС Н. Смирнової «Перетворений край». «Свято радянського вчительства» — під таким заголовком опубліковано виступ першого заступника міністра освіти СРСР Ф. Паначина до Дня вчителя.

Своїми публікаціями журнал відзначає 31-у річницю проголошення НДР і 60-річчя Комуністичної партії Уругваю.

(ТАРС).

ВИСТАВКИ КНИЖОК

У багатьох бібліотеках Радехівського району відкрилися книжково-ілюстративні виставки «Назустріч XXVI з'їзду КПРС та XXVI з'їзду Компартії України».

В розділах «Розвиток промисловості та сільського господарства», «Соціалістичне змагання — рушійна сила радянського суспільства», «Ріст добробуту трудівників — головна мета економічної політики партії», «Народна освіта, наука і культура — важливі ділянки комуністичного будівництва» та інших на конкретних прикладах доводиться, як під керівництвом ЦК КПРС у нашій країні здійснюються рішення XXV з'їзду, виконуються соціалістичні зобов'язання у боротьбі за підвищення продуктивності громадського поголів'я тварин, збільшення виробництва продуктів рільництва та тваринництва.

У відвідувачів виставок великий інтерес викликають документи про розвиток промисловості і сільського господарства району, досягнення передовиків.

Р. ВОЛОДЧУК.

ШКОЛА МАЙБУТНІХ ВОЇНІВ

У Почесну книгу кращих спортсменів - дтсаафівців Львівського інструментального заводу внесено ім'я молодого робітника Володимира Романова, який виконав норматив кандидата в майстри спорту з стрільби з пістолета. Це вже п'ятий спортсмен на підприємстві, який добився такого високого результату за останні три роки.

До пізнього вечора не стихають постріли в тирі. У цю спортивну споруду, яку обладнали самі робітники, охоче йдуть і молодь, і ветерани. Практично кожен, хто переступив її поріг, став значківцем ГПО або виконав розрядний норматив.

Дтсаафівці оновили не тільки стрілецький тир, а й приміщення автомотокласу. Тут є необхідний інвентар, наочне приладдя, мотоцикли. Сорок майбутніх воїнів оволодівають теоретичними знаннями, вчаться водити машини. Турбота адміністрації заводу про зміцнення матеріально-технічної бази, регулярні змагання з військово - прикладних видів спорту дають можливість готувати технічно грамотних, фізично загартованих спеціалістів.

Кор. РАТАУ.

ЗАХОДІВ ВЖИТО

СЛІДАМИ НЕОПУБЛІКОВАНОГО ЛИСТА

Житель села Лисинич Пустомитівського району Курган М. Г. написав до редакції листа, в якому з обуренням розповів про грубу поведінку водіїв автобуса.

Для перевірки та вжиття заходів листа було надіслано до Львівського обласного виробничого об'єднання пасажирського автотранспорту.

Перший заступник начальника автотранспортного підприємства № 31421 І. Й. Потицький повідомив, що факти, викладені в листі, підтвердилися.

Скарга М. Г. Кургана розглядалася на зборах автоколони. Водіям автобуса ЛАЗ-695 № 14-13 ЛВХ С. Ф. Бринярському та В. І. Цапу за грубе ставлення до пасажирів і порушення транспортної дисципліни оголошено догану.

Вони попереджені, що при повторенні подібного випадку будуть звільнені з роботи.

Автопідприємство приносить свої вибачення М. Г. Кургану.

На теми виховання

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ ДОРОГОЮ

Наше життя — життя радісне. Щасливими повинні бути і ми, і наші батьки. Адже саме ми найчастіше приносимо їм радість, щастя. І якщо наші батьки щасливі в своїх трудових клопотах, у трудових перемогах, у своєму зростанні і подоланні труднощів, то вони не повинні виробляти для нас протилежних принципів щастя. І потім, кажучи відверто, які ж принципи: бездіяльність? споживання? фанфанство? Чи ще щось подібне? Яка ж радість можлива на таких підставах? Вона несумісна з укладом нашого життя.

Дехто з моїх ровесників гадає інакше, обираючи собі ту чи іншу професію не за покликанням, а за заробітною платою. Вони і цінують своїх батьків не за їх духовні і моральні якості, а саме за те, що вони спроможні дати їм, так би мовити, «безтурботне дитинство».

Боляче і неприємно було спостерігати на кількох шкільних комсомольських зборах, мета яких «перевірка роботи нашої комсомольської організації», коли серед чудових хлопців і дівчат зустрічаємось з тими, котрі не живуть суспільними інтересами, а відокремлюються, замикаються в тісному колі дрібних власних інтересів. Причина — піти найлегшим шляхом, створити собі надлишок вільного часу, щоб потім скаржитись на нудьгу.

Більшість учнів, ясна річ, усвідомлює високе почуття вдячності школі, вчителям, котра виявиться в їх подальшій сумлінній трудовій діяльності на фабриках, заводах чи на навчанні у вузах.

Якось мені довелось спостерігати, як моя однокласниця Таня П. спокійно дозволяла своїй матері обслуговувати себе, навіть не намагаючись проявити почуття вдячності. Спробувала присоромити її, та вона відповіла, що мати — це мати, а вона — її дитина. Найцікавіше те, що сама мати цієї дівчини, дізнавшись про нашу розмову, виправдала свою дочку. «Тетяна багато працює, — сказала вона, — втомлюється».

Я не згідна з цим. Хай Таня твердо обрала свою професію, прагне до неї, та не таким же шляхом, щоб відділяти фізичну працю від розумової. Яка б спеціальність не була обрана, ми знаємо, що головна спеціальність для всіх людей — бути Людьми з великої літери, поважати будь-яку працю. Але трудитися треба вміти, тому треба виховувати в собі любов до праці з дитинства, чого багатьом з нас зараз бракує. Вміння працювати з любов'ю, займатися важливим для тебе ділом, знаходити інтерес у ньому — цю якість характеру самому можна виховати в собі. Тому одні за будь-яку роботу беруться з вогником, а інші — байдуже.

Так, людина повинна займатися самовихованням, працювати над собою. Адже культурне протилежне дикому. Скажімо, яблуня-дичка дає кислі плоди — до рота не візьмеш, а яблуня, над якою працювали, дає смачні плоди і красиві. Це культурна рослина. Так і людина. Культура почуттів також не приходить сама по собі.

Є такі хлопці і дівчата, котрі приходять до школи, щоб розважитись. Не розуміють, що школа — праця. Серйозна, тривала, важка у розумовому і фізичному відношенні. Шкільна програма не дає вибору, що вчити, а чого не треба вчити, а пропонує цілу систему навчання. Треба виробити в собі почуття обов'язку, а це значить виховати рішучість виконувати з бажанням, творчо будь-яку роботу. У виконанні обов'язку — радість, почуття задоволення, якщо цього немає, значить, людина неправильно розуміє життя, збіднює себе.

Ми, десятикласники, стоїмо на порозі нового, самостійного життя, де не буде біля нас повсякчасно добрих порадників-вихователів. Рішення доведеться приймати самому, правильні рішення. Ми повинні замислитися, чи готові до цієї стартової хвилини, чи зможемо замінити наших батьків на їх трудових місцях, оцінити саму працю по-справжньому.

«Вчитися, вчитися, вчитися!» — говорив В. І. Ленін. Вчитися не тільки в школі, а всюди і у всьому. Вчитися рахувати і планувати, вчитися управляти, працювати спільно, вчитися думати за всю країну, вчитися нової моралі, вчитися комунізму.

С. ЖУРАВЛЬОВА.
Учениця десятого класу Львівської середньої школи № 73.

«ЖОВТЕНЬ» ПОМІЖ ЛЮДЬМИ

Рівно сорок років тому вересневим надвечір'ям до колишнього графського палацу на вулиці Коперника, де в 1940 році розміщалася Львівська філія Спілки радянських письменників України, піднявся сходами схвильований і по-справжньому щасливий, популярний на той час письменник, автор романів «Десну перейшли батальйони» і «Удай-ріка» Олекса Гнатович Десняк, який у житті був просто Олексою Руденком. Він відчинив двері — назустріч вирвався рій голосів, бо в той час у спілку заходили на творчі розмови, читання творів, на різні засідання і просто на «філіжанку чаю» десятки письменників, — підняв угору великого формату журнал, який називався «Література і мистецтво», і сказав:

— Товариші! Перший радянський журнал у Львові народився.

Сучасники згадують, що того вечора службові справи в спілці були відкладені, всі обговорювали перший номер журналу, поздоровляли його відповідального редактора Олексу Десняка і, зрозуміло, самих себе. Адже це був письменницький журнал, редколегія якого уже в першому номері, розуміючи свою велику відповідальність перед партією, перед народом, перед усією культурою за виховання творчої інтелігенції, заявила, що «журнал повинен стати трибуною, навколо якої будуть концентруватися літературно-мистецькі сили». Стоячи біля джерел української радянської літератури на західноукраїнських землях, редколегія нового журналу була впевнена, що «вивчаючи марксизм-ленінізм, опановуючи багатющу радянську тематику, літератори і митці напишуть нові твори, гідні нашої славної епохи».

Ці слова з передової статті журналу були віщими, бо направду «Жовтень», який своє літочислення веде від «Літератури і мистецтва» і післявоєнного «Радянського Львова», став високим порогом, на який ступили і з якого вирушили у великий світ твори, що стали окрасою української радянської літератури. Тут була надрукована низка оповідань і памфлетів Ярослава Галана, а пізніше — Юрія Мельничука. Петро Козланюк, який після війни був редактором «Радянського Львова», кращі свої твори, серед них «Юрко Крук» і «Весна», друкував у «Жовтні». А хіба не з його сторінок пішли поміж люди з своїми радощами, болями, сумнівами герої знаменитих «Сестер Річинських» Ірини Вільде. Петро Панч видрукував у «Жовтні» книжку «На калиновім мості», Михайло Стельмах — «Кров людську — не водицю», «Хліб і сіль», «Правду і кривду», Григорій Тютюнник — «Вир». Друкували в журналі свої твори Максим Рильський, Павло Тичина, Андрій Малишко, Микола Бажан, Олесь Гончар. У сімдесятих роках його постійним автором став Павло Загребельний, опублікувавши в журналі низку історичних романів, серед них «Первоміст», «Євпраксія» і «Роксолана». Приємно, що ряд письменників став лауреатами республіканської літературної премії імені Шевченка саме за ті твори, які були надруковані в «Жовтні». Це свідчить, що редколегія завжди намагалася залучити до співробітництва в журналі талановиті літературні сили.

Коли сьогодні гортаємо сторінки «Літератури і мистецтва», «Радянського Львова», теперішнього «Жовтня», переконуємося, що журнал в усі періоди свого існування не стояв осторонь життя і боротьби: журнал, як дзеркало, відбиває сорокарічну історію становлення і розквіту західноукраїнських земель під зорею Радянської влади, він завжди був і є в гущі народу.

Розповідають, що на одному із засідань редколегії Галан образно сказав: «Ми живемо в такий час, коли мусимо міняти ліричні скрипки на бойові сурми». А Козланюк на те додав: «Наше життя багате й глибоке, буде в ньому місце і для сурми, і для скрипки, і для цимбал».

Очевидно, обидва наші великі попередники мали рацію: в усі часи журнал був бойовим сурмачем і тонким ліриком, йому за сорок років ніколи не бракувало ліриків і глашатаїв.

Петро Козланюк, який після війни багато зробив для вирізьблення обличчя видання, говорив:

— Ми з одного боку нібито журнал галицький... для консолідації літературних сил західних областей ми створені. Але най грім нас поб'є, коли станемо журналом галицьким, хуторянським, коли до нас не будуть мати доступу люди із-за Збруча. Тобто ми єсьмо журналом всеукраїнським.

Не залишатися в регіональних рамках, виважувати твори, які публікуються, на всесоюзних терезах, і водночас відбивати колорит, дух, історію краю, в якому журнал видається, — це, мабуть, перша необхідна риса до портрета кожного журналу, а не тільки «Жовтня».

Друга риса, що має бути яскраво виражена, — пам'ятати й розвивати революційні та прогресивні традиції краю. В культурі, в тому числі й літературній журналістиці, нічого не можна по-справжньому добре зробити на чистому й безплідному місці. В народній співанці недаремно говориться: «На камені хліб не родить». Цю вимогу розуміли усі склади редколегії, під чиїм керівництвом вона не працювала б — Десняка, Козланюка, Мельничука чи інших головних редакторів.

Як можна, наприклад, усерйоз говорити про бойову публіцистику «Жовтня» і взагалі про львівську публіцистичну школу, забуваючи про публіцистику Івана Франка, Михайла Павлика, їхні «Дзвони» і «Молоти», що дзвонили і били на сполох, кличучи народ до боротьби, до волі?! Як можна хвалитися успіхами сучасної школи перекладачів, які через «Жовтневі» поетичні рубрики «Слов'янські ріки», «Антологія дружби», «Із скарбниці світової поезії» несуть до читача буйний розмай поезії народів Радянського Союзу, всієї Слов'янщини і цілого світу, забуваючи, що революційні «Вікна» були зачинателями в пропаганді пролетарської поезії Польщі, Болгарії, Чехословаччини?

Селянський поет і видавець прогресивних журналів «Плуг» і «Дзеркало», член «Горна» і автор «Вікон» Дмитро Осічний, який не один раз зустрічався з редактором «Світла», а пізніше — «Вікон» — Василем Бобинським, згадував, що автор поеми «Смерть Франка» так навчав робітничих і селянських хлопців, які пробували свої сили в поезії: «Якщо поет прагне виплекати справжнє дерево, яке дало б людині і красу, і плід, і тінь, то він повинен приглядатися до сусіднього саду. Слухайте, а може, там росте дерево, що вже цвіте й плодоносить. Пробуйте перекладати з доступних вам мов... з польської, чеської, словацької, російської. Ви ж за минулу війну перейшли тридев'ять земель, і кожна земля залишила вам на згадку свою мову».

Не знаю, наскільки дослівно передавав Д. Осічний розмову з В. Бобинським, але як точно було підмічено поетом важливість перекладацької справи. У наш час, наприклад, крім того, що переклад збагачує мову і культуру в цілому, має ще й велике політичне значення: він виконує інтернаціоналістську місію, зближує й поєднує народи. Ведучи в «Жовтні» постійну рубрику «Антологія дружби», під якою друкуються поети братніх республік нашої країни, ми переконалися, що тисячу разів мав рацію Василь Бобинський: у сусідніх садах чимало росте дерев, які плодоносять радістю. І цим ми усі, письменники, поети, перекладачі й просто читачі, багатіємо.

Третя риса, що також повинна вирисовувати обличчя журналу, — це постійні пошуки все нових авторів, матеріалів, новизни у верстці й оформленні. «Жовтень» ніколи не стояв на місці. Не всі знахідки редакції збагачували чи збагачують журнал, бували й прикрі помилки. Особливо плідними були пошуки в середині шістдесятих років. Тоді появилася в журналі низка нових рубрик, більшість з яких актуальна дотепер. Серед них «За столом новеліста», «Пост імені Ярослава Галана», «Слов'янські ріки» та інші. Читачі, наприклад, уже склали певну думку про наш новий, порівняно, «Пошук», під яким друкуємо чимало історичних, історико-літературних, етнографічних, археологічних та інших статей, наукових розвідок тощо. Нагадаю, що «Пошук» вперше познайомив наших читачів з працею Я. Головацького «Мандрівка по Галицькій та Угорській Русі» і розвідкою І. Вагилевича «Бойки. Русько-слов'янський люд у Галичині». А як не згадати «Листів із Львова» С. Кушевича — епістолярного пам'ятника XVII ст., який українською мовою повністю друкується вперше? Я згадую деякі публікації «Пошуку» не тому, що вони, може, були сенсаційними, ні, просто вони певною мірою характеризують прагнення колективу редакції видавати журнал високоідейним, таким, що відповідав би потребам комуністичного виховання трудящих.

Свого часу на засіданні редколегії точилася суперечка про правомірність називатися «Жовтневі» не лише «літературно-громадським», а ще й «мистецьким» виданням, бо наше пряме покликання — література, а живопис, скульптура, графіка, статті з історії мистецтва, нариси про художників — це, мовляв, справа спеціального часопису. Перемогли здоровий глузд, потреба часу й вимоги читача. Ніхто тепер не уявляє журнал без мистецтвознавчої статті, нарису про художника, без історичної розвідки чи «Галереї «Жовтня», яка стала справжнім популяризатором творів художників. Не випадково кілька років тому на засіданні президії Спілки художників України було відзначено, що «Жовтень» досить вдало різними способами й формами пропагує мистецьку спадщину минулого, творчий доробок радянських митців. Нам відомо, що вдумливим читачем «Жовтня» був покійний В. Касіян, твори якого неодноразово публікувалися на сторінках журналу. Тому, мабуть, закономірним є той факт, що сім'я великого художника нещодавно передала редакції «Жовтня» для друкування книжку його спогадів.

Після відомої постанови ЦК КПРС про літературно-художню критику редакція посилила вимоги до авторів (хоч і не завжди з найбільшою принциповістю) поглиблювати, урізноманітнювати форми подачі критичних матеріалів. Зокрема, республіканська і всесоюзна преса відзначили своєчасність, новизну і аргументованість критичних щомісячних оглядів літературної продукції, які журнал розпочав одним із перших у нашій країні: огляди в «Жовтні» дали поштовх для розвитку цього жанру в багатьох інших журналах. Так само «Жовтень» проторує дорогу для творчих портретів письменників і поетів. Журнал уже видрукував портрети Я. Стецюка, В. Лозового, Д. Павличка, І. Вільде, Н. Бічуї, І. Чендея та деяких інших. Редакція має на увазі значно поліпшити якість написання портретів, націлює авторів, щоб поруч із літературознавчим матеріалом знаходилось місце для розповіді про самого письменника, його вдачу, зустрічі з людьми, мандрівки, творчу лабораторію. Розуміється, «Жовтень» не буде обмежуватися лише західним регіоном, читача цікавлять майстри слова із Києва, Харкова, Одеси, Чернігова, Херсона...

Я не випадково назвав ці міста. Саме звідси редакція часто отримує листи від своїх читачів, які цікавляться журналом, його авторами, вболівають за його ідейний і художній рівень. Читач із Херсона В. М. Рябий писав до редакції: «Я радію кожному номеру «Жовтня», в якому пульсує високий бойовий дух». І, мабуть, для «Жовтня», який, крім «літературно-мистецького», є ще «громадсько-політичним», велике значення має громадське, політичне, партійне звучання усіх його розділів і рубрик. Само собою зрозуміло, що це в першу чергу стосується рубрик «Рік п'ятирічки...», «Пост імені Я. Галана» і «Червона ватра». Пам'ятаю, під час перебування в Нью-Йорку я зустрічався з деякими українськими «інтелектуалами» синьо - жовтого забарвлення, які навдивовиж уважно читають наш журнал. В розмові зі мною вони буквально синіли від злості, згадуючи публікації «Поста імені Ярослава Галана». Я тоді говорив їм:

— На посту, на варті не просто стоять. На посту борються. Ваша ненависть до публіцистики «Жовтня», до самого імені Ярослава Галана засвідчує, що кулі наших публіцистів потрапляють у ціль.

Справді, годі оцінити значення й важливість виступів наших письменників, журналістів, науковців із матеріалами, які зривають маски з «борців за самостійність», з усяких сіоністів і клерикалів. Ні одна майже публікація у «Жовтні» не залишається непоміченою нашими ідейними ворогами, вони з піною на губах у своїх газетах, по радіо «стають на прю» з «Постом імені Я. Галана» і захлинаються у безсилій злобі. Коли десять років тому редакція протягом півроку друкувала викривальну книжку Сергія Даниленка «Митрополиче гніздо», то Ватіканське радіо у своїх українських передачах посилало анафему автору і редакції, однак святі отці із Ватіканського горба фактів заперечити не змогли. Подібна реакція була на памфлети Т. Мигаля, М. Тороповського, К. Дмитрука, на статті Б. Антоненка та багатьох інших авторів.

Популярність «Поста...», його бойовитість не раз відзначали газета «Правда», республіканська преса. Львівське видавництво «Каменяр», врахувавши актуальність рубрики журналу, запровадило в себе щорічні збірники «Пост імені Я. Галана». Тепер назріла потреба перетворити збірник у спеціальний щоквартальник.

Дехто неправильно розуміє, що громадянську тему треба реалізувати у віршах, нарисах чи в оповіданнях безпосередньо в лоб, закликами, «правильними» сентенціями. Свого часу наш журнал був завалений «нарисами», які насправді художніми нарисами не були, а тільки відгуками на злобу дня, мальованими картинками, у яких було трохи солодкого пейзажу, трохи напівправдивої проблеми і трохи «читабельного» діалогу. Признаюся, що редакція не завжди виставляла достатню оборону — в результаті програвав журнал і читач. Тепер відділ публіцистики постійно шукає нових жанрів, форм, у яких би цікаво, повно, в партійному дусі був відображений плин сучасного життя з усіма його складностями і проблемами. Звичайно, не можна охопити всього. Розмова про проблеми вищої школи, яку ведуть цього року і будуть вести в наступному ректори і секретарі партійних організацій вузів, виявилась важливою, актуальною і, головне, конкретною.

У своїй сорокарічній діяльності журнал постійно спирався на своїх численних авторів — письменників, журналістів, учених, радянських і партійних працівників. Згадаймо, що відомий публіцист, головний редактор журналу Юрій Мельничук був організатором своєрідної авторської конференції колишніх членів КПЗУ, які після зустрічі в редакції почали активно співробітничати в журналі. Тоді, певно, започаткувалася наша історико-революційна рубрика «Червона ватра».

Оскільки журнал письменницький, то, зрозуміла річ, редакція повсякчасно дбала про зростання літературної поросли. Не дивно, що своєю колискою «Жовтень» називають Д. Павличко і Р. Іваничук, Я. Стецюк і Р. Лубківський, В. Лозовий і В. Яворівський, Т. Мигаль і Г. Книш, В. Колодій і М. Романченко, Ніна Бічуя і В. Стефак, Д. Герасимчук і С. Пушик. Зрештою, хіба перелічиш усіх літераторів, які починали свою дорогу у велику літературу зі сторінок «Жовтня». Хочу відзначити, що й сьогодні стара добра традиція не втрачена: щомісяця «Жовтень» приносить до читача новелу літературного новобранця, критичну статтю або ж схвильований вірш з-під «Поетичного дебюту». І коли часом добрим словом згадується, що «Жовтень» знайшов своє обличчя, то це, насамперед, заслуга письменників — молодих і старших віком, бо літературний журнал не робиться тільки в редакції, від першої поетичної строфи і до останнього публіцистичного рядка журнал вистраждовується, народжується також на письменницьких робочих столах.

Ми свідомі того, що в «Жовтні» є чимало недоліків: це часом «непоетична» поезія; інколи занижуються критерії в рецензіях на нові книжки; відсутність гострої, а може, й полемічної критики; наші публіцисти, трапляється, стріляють з «гармати по горобцях», надибуємо на дрібнотем'я і літературщину в новелістиці.

Гадаю, що й наші недоліки теж не є суто редакційними, вони беруть свій початок від «середнього» рівня, наприклад, усієї української поезії, з приводу якої ведеться в літературній пресі дискусія, від того, що деякі рецензенти надто благодушно настроєні до сірятини, яка терпеливо вистоює свою чергу біля дверей у літературу.

Наприкінці варто згадати про плани редакції. Само собою зрозуміло, що в рік скликання XXVI з'їзду КПРС редакція буде особливу увагу приділяти розповідям про соціалістичні перетворення в західних областях України, розквіт науки і культури, про зміцнення уз дружби народів Радянського Союзу.

Туго набитий редакційний портфель художньою прозою: тут історико-революційний роман Є. Куртяка «Сива Рата», новий роман про науковців Г. Книша «Брость», повісті Юрія Коваля «Земля батьків» і Б. Комара «Палагна», історичний твір Т. Микитина «Данило Нечай», роман-есе Р. Горака про Маркіяна Шашкевича і всю «Руську трійцю».

Будемо намагатися поглиблювати рубрику «Пошук». Зокрема, плануємо видрукувати вперше повністю українською мовою «Опис України» Г.-Л. Боплана. На черзі публікація «Галицько-волинського літопису», ряду цікавих статей, розвідок.

Редакція журналу здає собі справу, що має вимогливого читача, який любить свій журнал і вболіває за його ідейно-художній рівень. Якось ми одержали із Сумської області листа, в якому були такі слова: «Я старий читач «Жовтня», передплачую його понад 20 років, звик до його стилю, оформлення, з нетерпінням чекаю кожного нового номера. І тим більше прикро, коли натрапляєш у журналі на малокваліфіковану статтю...». Вчителька В. М. Дровняк із Хуста минулої осені писала: «Сталося так, що я не змогла завчасно передплатити «Жовтень» і залишилась без свого доброго друга».

Редакція пам'ятає, що довір'я читача треба шанувати і берегти, ми свідомі того, що партія вимагає від нас постійно підтримувати ідейний та художній рівень журналу. Гадаю, що й на майбутнє редакція із цими завданнями справиться, бо це є нашим священним обов'язком перед українською радянською літературою. А крім того, ми молоді: «Жовтню» тільки 40 років.

Роман ФЕДОРІВ.
Головний редактор журналу «Жовтень».

Сфера послуг

У МАЙСТЕРНІ КРАСИ

РЕПОРТАЖ

З творчим піднесенням працюють у ці дні майстри салону «Чародійка» комбінату «Юність». Їх умілі руки та останні досягнення хімічної побутової індустрії роблять людям чудові зачіски. Завітаймо ж до цієї чудодійної майстерні, де так щиро дарують хороший настрій.

На першому поверсі гамірно, мов у дитячому садочку. Малята й школярі займають чергу до перукарів. На запитання Любові Василівни Гречин, бригадира дитячих майстринь, як стригти, шестирічна дівчинка жваво відповідає: «По-спортивному».

Поруч вправно орудують ножицями й фенами інші майстрині. І дуже часто лунає щиродушне дитяче «дякую».

Зручними сходами піднімаються на другий поверх чоловіки. М'які крісла, газети й журнали на столиках, квіти — все це створює затишок у вітальні, де відвідувачі чекають своєї черги. Завідуюча складом Л. Лозинська по-господарськи турбується, чи забезпечені всім необхідним перукарі.

— Чи буде сьогодні майстер Миколаєвич?

— Якубовська вже вийшла з відпустки? — не стихає телефон.

Як з'ясовується, ці чоловічі перукарі — одні з кращих.

— Заходьте, будь ласка! — струнка чорноволоса майстриня ввічливо запрошує відвідувача.

Кожний рух руки майстра-модельєра Людмили Шиплової розрахований, точний. Є що перейняти в неї молодій учениці Олі Тригановій, яка уважно стежить за наставницею.

На третьому й четвертому поверхах «чаклують» над волоссям прекрасної половини людства найуміліші перукарі Львова, призери республіканських, всесоюзних та міжнародних конкурсів. Майстер-модельєр Тая Крупіна посідала призові місця у Ворошиловграді й Алма-Аті, її творчий доробок здобув визнання на конкурсах перукарів в Угорщині й Берліні.

«Вас обслуговує депутат Шевченківської районної Ради народних депутатів т. Щукіна Алла Миколаївна», — читаємо табличку, що прикрашає робоче місце молодої майстрині.

Алла Миколаївна подає альбом з фотографіями її власних робіт, які ні в чому не програють перед французькими варіантами сучасних зачісок. Усі вони різні, та об'єднує їх строга простота, елегантність, невимушеність.

А от колега А. М. Щукіної по роботі й депутатській діяльності С. Г. Шутикова улюбленій професії віддала двадцять вісім років життя.

Радіє серце ветеранів, коли молодь переймає і примножує їх досвід. Сьогодні весь колектив вітає молодого чоловічого перукаря Тамару Бондаренко, якій задоволені відвідувачі записали до книги відгуків та пропозицій чимало подяк.

Дружний і працьовитий колектив «Чародійки», що налічує 147 чоловік, працює нині під девізом: «Населенню й гостям міста — високу якість і культуру обслуговування». А тон в усіх хороших починаннях задають комуністи. Очолює роботу салону Л. М. Білолипецька.

Погано випрану білизну віддає механізована фабрика-пральня, не виділило автотранспортне підприємство обласного побутового управління своєчасно автомашини, мала кількість інформації про вітчизняну й зарубіжну моду надходить у салон — це тільки мала частка тих проблем, які хвилюють Людмилу Миколаївну.

— Переходимо на бригадний метод роботи. Плануємо організувати диспетчерський пункт, щоб усі бажаючі могли записуватись до майстрів по телефону, відкриємо методичний кабінет, де будуть розроблятися нові види моделей. Частіше проводитимемо демонстрацію доробку наших працівників, — ділиться вона задумами колективу.

Виходять люди з «Чародійки» красивими, задоволеними. А це — найвища нагорода для талановитих, скромних самовідданих трудівників майстерні краси.

Л. ШУБІНА.
Працівниця факультету журналістики Львівського державного університету імені Івана Франка.

ПУЛЬС ПЛАНЕТИ

ВАЖЛИВА РАДЯНСЬКА ІНІЦІАТИВА

НЬЮ-ЙОРК, 19 вересня. (ТАРС). Нову радянську пропозицію «Про історичну відповідальність держав за збереження природи землі для нинішнього і майбутніх поколінь», яку містить лист міністра закордонних справ СРСР А. А. Громико генеральному секретареві ООН, рекомендовано включити до порядку денного XXXV сесії Генеральної Асамблеї ООН. Це рішення одноголосно прийняв Генеральний комітет Асамблеї.

Пропонуючи обговорити на найбільш представницькому міжнародному форумі питання про відповідальність держав за збереження навколишнього середовища, СРСР виходить з того, що ця проблема займає особливе місце серед важливих завдань глобального характеру, які стоять тепер перед людством. «Зберегти нашу землю, передати її молодому поколінню в усьому її багатстві і красі, не спотвореною полум'ям ядерної пожежі, — вказував товариш Л. І. Брежнєв, — ось на що повинні бути спрямовані, за нашим переконанням, помисли людства».

Підкреслюючи важливість радянської ініціативи, постійний представник СРСР при ООН О. О. Трояновський вказав на ряд аспектів цієї проблеми. Насамперед, сказав він, Радянський Союз хотів би звернути увагу на ту непоправну шкоду, якої завдають природі воєнні готування і гонка озброєнь. Великої шкоди завдають випробування різних видів озброєнь, насамперед ядерної зброї.

Ще більш згубні наслідки для навколишнього середовища, продовжував він, може мати створення нових видів і систем зброї масового знищення. Гонка озброєнь відриває матеріальні та інтелектуальні ресурси від розв'язання багатьох невідкладних завдань, які стоять перед людством, у тому числі й від розв'язання проблеми збереження природи на нашій планеті.

Проголошення Генеральною Асамблеєю історичної відповідальності держав за збереження природи землі було б новим і своєчасним свідченням їх рішимості добиватися розв'язання важливої проблеми спільними зусиллями, їх стурбованості тим, що безперестанна гонка озброєнь має згубні наслідки для навколишнього середовища, звужує можливості міжнародного співробітництва в цій галузі, підкреслив радянський представник.

Генеральний комітет рекомендував розглянути це питання на пленарних засіданнях Асамблеї.

ЗА ЄДНІСТЬ ДЕМОКРАТІВ

ЛІССАБОН, 19 вересня. (ТАРС). У Португалії в розпалі передвиборна кампанія. Активну підготовку до парламентських виборів, що мають відбутися 5 жовтня, веде Союз за єдність народу (СЄН), до якого входять Португальська компартія і Португальський демократичний рух. СЄН виступає за поразку правих партій на виборах, завоювання демократичної більшості в зборах республіки і формування на її основі уряду, здатного розв'язати складні проблеми Португалії і забезпечити розвиток країни по шляху прогресу та зміцнення національної незалежності.

Керівники союзу щодня проводять по всій країні десятки мітингів і зборів, у ході яких докладно знайомлять виборців з програмою СЄН.

Виступаючи на мітингу союзу в місті Албарраке поблизу Ліссабона, Генеральний секретар ПКП А. Куньял підкреслив, що від результатів виборів залежить майбутнє демократичного режиму, проголошеного квітневою революцією 1974 року. Розгорнутий реакційними партіями правлячої коаліції наступ на революційні завоювання португальського народу, на конституцію, на права і свободи громадян, сказав він, має на меті повернути Португалію до фашистського минулого, відновити в країні всевладдя великих капіталістів і поміщиків.

Вказавши наприкінці на необхідність єдності всіх португальських демократів, насамперед комуністів і соціалістів, А. Куньял піддав гострій критиці керівництво соцпартії за постійну відмову від досягнення взаєморозуміння з ПКП і розробки спільних дій для боротьби з реакцією.

СКАНДАЛ ТРИВАЄ

ВАШІНГТОН, 19 вересня. (ТАРС). У ході розслідування справи Біллі Картера, викритого в хабарництві брата нинішнього господаря Білого дому, розкривається причетність до цієї справи найбільш високопоставлених діячів вашінгтонської адміністрації.

Спеціальна сенатська підкомісія, в якій проходять слухання в цій справі, викликала для дачі свідчень помічника президента по національній безпеці З. Бжезінського. Після виступу помічника президента сенатор С. Термонд відкрито обвинуватив Бжезінського в тому, що він намагався приховати відомості про авантюри брата нинішнього президента США.

Як відзначає газета «Уолл стріт джорнел», «Бжезінському не довіряють ні його колеги, ні члени конгресу, ні преса».

На слуханнях виступили також сам Біллі Картер, міністр юстиції США Б. Сівілетті, юридичний радник Білого дому Л. Катлер, співробітник президентського апарату Ф. Уайз та інші свідки. Оглядачі звертають увагу на те, що свідчення представників адміністрації рясніли суперечностями, надто часто посилались вони на «провали в пам'яті», явно намагаючись зам'яти скандал.

Тим часом брат президента Картера — Біллі — виявився замішаним ще в одній сумнівній справі.

Як повідомила телевізійна компанія Сі-бі-ес, Біллі разом із своїм приятелем бізнесменом з штату Джорджія веде торгівлю незвичними сувенірами — конвертами і дводоларовими банкнотами, на яких є спеціальне пам'ятне гасіння, присвячене дню приведення до присяги президента Дж. Картера, а також його факсиміле.

Виявивши завидну винахідливість, новоявлені бізнесмени заготовили понад 50 тис. «пам'ятних наборів» — конверт і банкнот в одній упаковці — і продають їх по спекулятивній ціні — 150 доларів за штуку замість 10—12 доларів. Можлива чиста виручка від продажу всіх заготовлених «сувенірів», відзначає Сі-бі-ес, може становити 5 млн. доларів.

Місцеві оглядачі підкреслюють у цьому зв'язку, що «темні справи» членів президентського сімейства і представників найвищого ешелону влади в США можуть ще більше погіршити і без того хиткі позиції Дж. Картера напередодні президентських виборів.

ЗАЯВА АЯТОЛЛИ БЕХЕШТІ

ТЕГЕРАН, 19 вересня. (ТАРС). Імам Хомейні визначив умови для вирішення долі американських заложників, і тепер меджлісу залишається тільки виробити деталі цих умов, заявив тут на прес-конференції лідер партії Ісламської Республіки аятолла Бехешті.

Фактор часу, сказав він, не має для нас особливого значення. Головним є те, щоб досягти нашої мети, яка полягає в осуді гегемоністської, імперіалістичної політики Сполучених Штатів та їх союзників.

Спинившись на роботі спеціальної парламентської комісії, покликаної визначити дальшу долю заложників, лідер партії Ісламської Республіки відзначив, що результати її роботи будуть передані на розгляд меджлісу.

Сотні тисяч палестинців, вигнаних сіоністами з рідних країв, знайшли тимчасовий притулок в Лівані. Вони сповнені рішучості повернутися на батьківщину і створити свою незалежну державу. Але на території незалежного Лівану правителі Тель-Авіва намагаються «вирішити» палестинську проблему шляхом геноциду — знищення палестинців: старих, жінок, дітей. Нелюдські муки випадають сьогодні по волі ізраїльської воячини на палестинських вигнанців.

На фото: в результаті обстрілу ізраїльської артилерії під руїнами цього будинку в таборі палестинських біженців Рашідія загинула вся сім'я.

Фотохроніка ТАРС.

РОЗПЛАТА ЗА ПОЛІТИЧНІ МАХІНАЦІЇ

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕНТАР

Відомо, що спроби уряду США використати торгівлю як знаряддя політичного тиску на СРСР зазнали провалу. Необхідну кількість товарів, продаж яких заборонила адміністрація США, Радянський Союз закупив в інших країнах, а збитків зазнали лише американські фермери і промисловці.

У Сполучених Штатах і ділові кола, і широкі кола громадськості у зв'язку з цим гостро критикують адміністрацію президента Картера. Недавно в комісії сенату США у справах банків відбулось обговорення питання про обмеження на поставки зерна Радянському Союзові, запроваджені Білим домом. Оглядачі відзначають, що давно вже стіни сенату не чули таких бурхливих дебатів. У них взяли участь президент національної асоціації виробників пшениці Дж. Фелхенхоер і віце-президент такої ж асоціації виробників кукурудзи Р. Шауб, а також учені-економісти, представники різних ділових кіл США.

Нагадаємо, що в березні нинішнього року комісія вже проводила подібне слухання. Тоді певна частина сенаторів виступила проти ембарго, запровадженого президентом Картером. Зокрема, сенатор Р. Доул закликав Білий дім «скасувати ембарго до того, коли шкода від нього стане вже непоправною». Однак частина присутніх займала вичікувальну позицію. Тепер же все виглядало інакше. З гострою критикою виступили сенатори Р. Бошвіц, Дж. Макговерн, Р. Джепсен і навіть ті, хто поводився в березні досить стримано. Вони заявили, що політика Картера вдарила по фермерах, робітниках підприємств, які переробляють продукцію сільського господарства, по транспорту та інших галузях економіки країни. У Сполучених Штатах внаслідок цього поглибився економічний спад, ще більше зріс дефіцит платіжного балансу і т. д. Посилаючись на підрахунки спеціалістів, промовці назвали цифри загальних збитків американської економіки — від 7 до 10 мільярдів доларів.

«Чому фермери повинні так жорстоко розплачуватися за зовнішньополітичні махінації Білого дому?» — запитував Дж. Фелхенхоер. Розплата і справді жорстока. На американському Середньому Заході — головному районі зернових культур — створилося становище, яке дуже нагадує часи «великої депресії», тобто 30-х років. У штаті Іллінойс, наприклад, передбачається до кінця цього року банкрутство не менш як 15—20 процентів усіх фермерських господарств. За підрахунками газети «Уолл-стріт джорнел», після запровадження ембарго доходи фермерів по всій країні знизились на 40 процентів порівняно з минулим роком. У цьому зв'язку в США згадують, що президент обіцяв фермерам ніколи не використовувати їх продукцію в політичних цілях. У заяві національних асоціацій виробників пшениці і кукурудзи прямо говориться, що Картер жорстоко обдурив їх.

Ділові кола і громадськість Сполучених Штатів дуже занепокоєні тією впертістю, з якою в Білому домі не бажають прислухатись до голосу розуму. Більше того, таку хибну політику Білий дім намагається нав'язати і союзникам Сполучених Штатів. Державний департамент офіційно висловив своє незадоволення тим, що ряд великих компаній ФРН і Франції має намір підписати нові контракти з Радянським Союзом, спрямовані на дальший розвиток взаємовигідного економічного співробітництва. Правда, на цей окрик ніхто не звернув уваги. Так Білий дім дістав подвійний урок — у себе вдома і за межами Сполучених Штатів.

Я. ВАЛАХ.
Міжнародний оглядач РАТАУ.

спортивний клуб

П'ЯТЬ КІЛЕЦЬ

ВІДПОЧИНОК СПОРТОМ

— Дуже задоволений відпочинком в Моршині, — каже інженер з Москви В. Трунов, — радий, що і на курорті продовжував регулярні заняття спортом...

Справді, на території кожного з моршинських санаторіїв є невеличке, але зручне, зі смаком обладнане спортивне містечко, користуються у відпочиваючих популярністю й великі шахи. Як розповів З. Дицьо — голова об'єднаного колективу фізкультури курорту Моршин, в кожному санаторії — кваліфіковані інструктори зі спорту, всі з вищою спеціальною освітою. Для відпочиваючих проводяться цікаві змагання.

Звичайно, не забуто й місцевих мешканців. 2.352 з них є членами ДСТ «Спартак». Найбільших успіхів серед моршинців досягли стрільці з лука М. Паньків і В. Галадишин, яким підкорився норматив майстра спорту. Зазначимо, що спортсмени моршинських санаторіїв регулярно стають призерами спартакіад Стрийської райради ДСТ «Спартак». Приміром, торік чемпіонами стали спортсмени з «Дністра», другими були їх земляки з «Світанку».

Як бачите, в Моршині фізкультура і спорт у великій пошані. Тут добре розуміють користь від дружби з цими помічниками у праці.

Д. СВІТЕНКО.

Моршин.

ШВИДКІ ВЕСЛА

Командний чемпіонат країни з веслування на байдарках і каное відбувся в Ростові-на-Дону. У комплексному заліку серед республік перемогли представники України. На другому місці — веслувальники РРФСР, на третьому — Білорусії. Серед ДСТ і відомств найсильнішими були спортсмени Збройних Сил. За ними — атлети «Динамо» і «Буревісника».

ГЕРОЇ ОЛІМПІАДИ

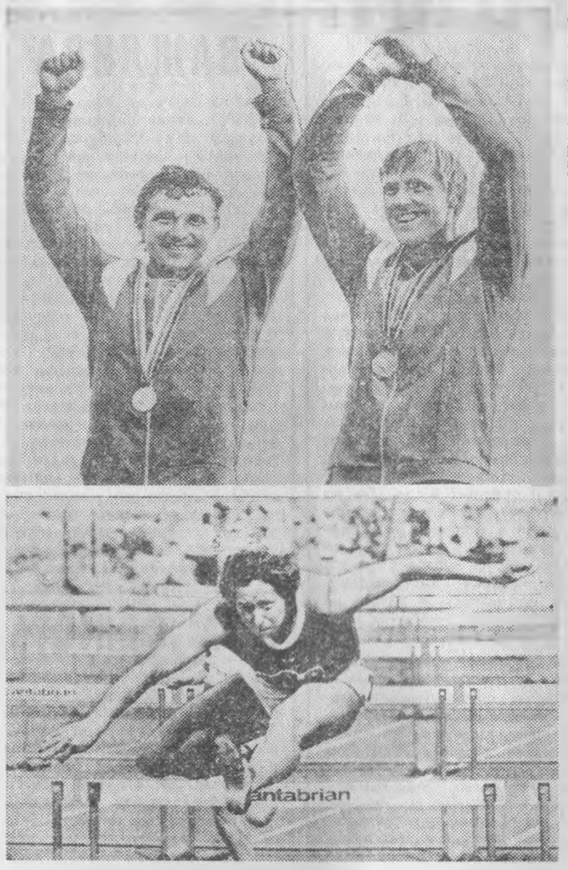

Олімпійські чемпіони з веслування на байдарці-двійці В. Парфенович і С. Чухрай. Переможниця змагань з п'ятиборства Н. Ткаченко.

Фотохроніка РАТАУ.

КОЛИ ВИБІР — ФУТБОЛЬНИЙ

Кафедра футболу і гандболу Львівського інституту фізкультури почала діяти самостійно чотири роки тому. Її очолив відомий в минулому захисник львівських «Карпат» Й. Фалес. У його, так би мовити, команді — два викладачі з футболу і чотири — з гандболу. Наша розповідь — про футбольне відділення, яке є одним з кращих за спортивними показниками в інституті.

Нині тут навчається 80 студентів, серед них, приміром, чемпіони Європи серед молодіжних команд А. Баль, Ю. Суслопаров, Я. Думанський, капітан «Карпат» С. Юрчишин. Зауважимо, що конкурс на це відділення найбільший в інфізкульті, в середньому п'ять претендентів на місце. Як же проходить набір?

Насамперед, викладачі кафедри В. Ходукін і В. Борейко часто відвідують юнацькі обласні змагання. По-друге, в тісному контакті з кафедрою працюють колишні випускники інституту. Приміром, С. Войтків та І. Квак часто направляють своїх кращих учнів з Закарпаття, В. Козін — з Івано-Франківщини, а Й. Штефуца — з Житомирщини.

Потім для абітурієнтів влаштовують дводенні оглядини. Спочатку вони складають тактично - технічні нормативи, далі — тримають іспит в іграх. Одне слово, право навчатися в вузі здобувають найперспективніші. До речі, це підтверджують і результати останніх змагань, в яких, зазначимо, не мають права виступати студенти, що грають в командах майстрів. Ставши недавно чемпіонами спартакіади серед спортклубів вузів України, львів'яни вперше виступатимуть у всесоюзному фіналі першості студентського товариства. З найкращого боку себе зарекомендували воротар М. Гладьо, захисники Б. Бандура, В. Споринях, півзахисники О. Баль, В. Бакланов, нападаючий І. Снігур.

Беруть студенти активну участь і в науковій роботі. Адже з 1976 року на кафедрі працює комплексно - наукова група, до складу якої входять Фалес, Ходукін, Борейко і викладачі з кафедр фізіології і спортивної медицини, педагогіки і психології. Вони ведуть медичне обстеження гравців львівських клубів «Карпати» і СКА, учнів школи-інтернату спортивного профілю. Студенти відділення на всіх матчах «Карпат» ведуть контроль за тактично - технічними і руховими даними нашої команди. Зібрані відомості стають основою для курсових робіт студентів і практичних рекомендацій для наставників команд майстрів. До речі, торік Управління футболу Спорткомітету СРСР відзначило цю комплексну групу як кращу в країні.

Щоправда, кафедрі дуже бракує свого методичного кабінету, адже корисного матеріалу є дуже багато. І зібраного на найбільших турнірах, адже Фалес в складі комплексно - наукової бригади Управління футболу виїжджав на чемпіонат світу в Аргентину, чемпіонат Європи в Італію, відповідав за збір футбольної інформації на Олімпіаді-80.

Викладачі кафедри беруть активну участь в громадському житті. Приміром, Фалес — голова тренерської ради обласної федерації, а Борейко — відповідає за дитячий і юнацький футбол. При кафедрі постійно діють семінари для тренерів області. Як бачите, методкабінет конче потрібен.

Є в студентів і підшефні — футболісти колгоспу імені XX з'їзду КПРС, що в Городоцькому районі. Викладачі допомогли в налагодженні сучасного навчально - тренувального процесу. В перспективі — матч збірної інституту з колгоспною командою.

А найпопулярніші у студентів відділення два змагання — першість і міні-турнір, які проводяться серед курсів. Втім, це й не дивно, адже в складах команд — члени збірної СРСР, чемпіони світу і Європи. Яке ще відділення може похвалитися такими турнірами?!

М. ВАСИЛЮК.

ТУРНІРНА ОРБІТА

Сучасне п'ятиборство. У Чехословаччині завершився розиграш Кубка чемпіонів європейських країн. Після чотирьох видів програми лідерами змагань були спортсмени угорського клубу «Гонвед». Але все остаточно вирішив крос, який проходив у заключний турнірний день. Почесний трофей в упертій боротьбі виграла збірна Москви — торішній чемпіон СРСР.

* * *

Велосипед. Після семи етапів міжнародної гонки «Тур де л'Авенір» шляхами Франції чотири радянські спортсмени входять до першої десятки.

* * *

Регбі. Традиційний міжнародний турнір, в якому розігрується приз Спорткомітету СРСР, цього разу проводиться всьоме. Ігри проходять на стадіонах Житомира, Бердичева і Коростишева. У третьому турі перша збірна СРСР зустрічалася з командою України. В складі гостей виступали і деякі гравці київського «Авіатора». Матч закінчився перемогою збірної СРСР-1 з рахунком 31:6.

Цього ж дня регбісти команди СРСР-2 взяли гору над спортсменами Російської Федерації — 33:6. Турнір фінішує 21 вересня.

* * *

Стрільба з лука. Всесоюзні змагання на приз льотчика-космонавта, двічі Героя Радянського Союзу П. Климука пройшли у Бресті. В командному заліку перемогли кияни. Другі — лучники Бреста, треті — мінчани.

* * *

Баскетбол. В югославському місті Баня-Лука стартує чемпіонат Європи серед жінок. У складі збірної СРСР виступатимуть вісім чемпіонок Московської Олімпіади. Нинішня першість пройде за оновленою системою: спочатку відбудуться попередні зустрічі в трьох групах (по чотири команди в кожній).

М'ЯЧ — НАД КОРТОМ

НА ВАШЕ ПРОХАННЯ

Шановна редакціє!

Цікаво було б дізнатися про кращих тенісистів Львова, де вони тренуються. Розкажіть, які товариства культивують цей вид спорту, які змагання проводяться в нашому місті...

Л. СЕМЧИШИН.

Львів.

Наш кореспондент попросив відповісти на ці запитання члена обласної федерації тенісу **Б. Дюкіна:**

— Недавно надійшла приємна звістка з Польщі. На відкритому чемпіонаті цієї країни львів'янин С. Грузман посів почесне друге місце. Саме Грузман — лідер тенісистів області в останні роки, входить до першої десятки країни. Окрім Грузмана, кандидатом до збірної СРСР є О. Залужний. До речі, вони обидва були в складі команди України, яка стала срібним призером VII літньої Спартакіади народів СРСР.

А от наші тенісистки, на жаль, виступають слабо. Щоправда, нині неабиякі надії пов'язуються з 14-річною динамівкою Л. Савченко, яка вже встигла здобути кілька вагомих перемог на всесоюзній арені.

Що ж до спортбази, то тут становище не з кращих. Особливо важко теністкам взимку, адже до їх послуг тільки два корти в Палаці спорту «Динамо» і обласному спорткомбінаті. Звичайно, це не може не перешкоджати швидкому прогресу майстрів ракетки.

Щоправда, з місяць тому почали діяти 11 кортів у самому центрі Львова — поруч з облспорткомбінатом. Їм дали високу оцінку учасники юнацької першості країни.

Теніс культивують динамівці, спартанівці, у спортклубі «Дністер» виробничого об'єднання «Кінескоп», у ДЮСШ-1. У Львові проводиться два всесоюзних турніри — пам'яті чеха Ф. Уланова і присвячений возз'єднанню західноукраїнських земель з Радянською Україною в складі СРСР. До речі, саме на цих змаганнях вперше заявили про себе Грузман і Залужний.

НА П'ЄДЕСТАЛ... З ЧОРНОГО ХОДУ

ШТРАФНИЙ УДАР

На минулорічній спартакіаді республіки веслярі Львівщини виступили посередньо, посівши п'яте загальнокомандне місце. Втім, усе було закономірним. Свого часу не подбали про заміну уславленим ветеранам — П. Грешті, Є. Шокало, М. Шурзі та іншим. Нічого не робилося для закріплення перспективних веслярів в межах області. Ось чому після закінчення школи найталановитіші спортсмени їхали вчитися в інші міста країни.

Вирішення деяких організаційних питань цього сезону (п'ять веслярів вступило до Львівського інституту фізкультури, відкрилось відділення з цього виду в школі вищої спортивної майстерності) дозволило досягти певного прогресу. Приміром, на недавній першості України відмінно виступили спартаківці І. Ковальчук, Б. Гасюк, В. Береза, В. Дець, В. Заїка, динамівка М. Коза. Отут би об'єднати зусилля і дружно взятися за повернення втрачених позицій. Але...

— Не пригадую, щоб була така злива переходів спортсменів з товариства в товариство, як цього року, — говорить заступник голови Львівського облспорткомітету, відомий в минулому весляр Р. Карбівник. — І що найгірше, багато веслярів почали виступати за інші команди, навіть не дочекавшись офіційного затвердження переходу...

Ми нічого не маємо проти переходів, коли вони приносять користь. На жаль, у Львові є випадки, коли спортсмени в іншого тренера тільки втрачали форму або взагалі залишали великий спорт.

Особливо захоплюються переманюванням динамівці. І роблять це вони, м'яко кажучи, не по-джентльменськи. Ось хоча б історія з юними спортсменами зі «Спартака» І. Гелетою, В. Малицьким і Р. Шемечко. Тренувались вони у заслуженого тренера УРСР М. Герцика, з ними пов'язувались неабиякі надії. Проте одного літнього дня вони несподівано зникли зі спартаківської бази. Щоправда, до цього подейкували, що ця трійка думає перейти до «біло-голубих», спокусившись пропозиціями їх тренера М. Пігури. Та коли голова ДСТ «Спартак» С. Дмитрів поцікавився у керівників динамівців, чи не відають вони, де ці хлопці, ті нічого певного не відповіли.

А Гілета, Малицький і Шемечко в цей час виступали на динамівських змаганнях у Тракаї, щоправда, під чужими прізвищами. Це підтвердив тренер спартаківців Я. Ковальчук, який був на цих стартах. Ось які методи роботи у динамівців!

Але останнім часом у них з'явився небезпечний конкурент — наставник з «Буревісника» Г. Галайтатий. Він також думав проштовхнути своїх вихованців на п'єдестал з... чорного ходу. Вже на відборі перед всесоюзними змаганнями серед центрів олімпійського резерву він зробив підставку. Під прізвищем його учениці Король виступала Поліщук, на три роки старша від решти учасниць. Звісно, вона стала призером і завоювала право змагатися у Шауляї. І тільки за день до початку цих представницьких стартів старшому тренерові львів'ян М. Герцику вдалося викрити цей обман.

На жаль, таких випадків чимало. Негативну роль відіграло й те, що у «Буревісника», «Динамо», «Колосі» веслування почали культивувати без дозволу облспорткомітету. А оскільки від тренерів цих товариств одразу вимагали результатів, тож і довелось їм зайнятися переманюванням веслярів.

Думається, облспорткомітету час сказати своє вагоме слово і суворо спитати з таких горе-вихователів.

В. МИХАЙЛОВ.

Редактор **О. КОСОВАН.**

довідковий відділ

ПРОГРАМА ТЕЛЕПЕРЕДАЧ з 22 по 27 вересня

ПОНЕДІЛОК, 22 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — Телефільм «Вибір».
10.20 — Народні мелодії.
10.35 — Клуб кіноподорожей. По закінченні — Новини.
14.30 — Новини.
14.50 — Док. телефільм «Люди вогняних річок».
15.25 — Основи Радянської держави і права. Передача 2.
15.55 — Мамина школа.
16.25 — «Цей фантастичний світ». Вікторина.
17.30 — Народна творчість. Телеогляд.
18.15 — XXVI з'їзду КПРС — гідну зустріч. «Хроніка бригади Шатунова». Передача 3.
18.45 — Сьогодні у світі.
19.00 — Хокей: «Спартак» — ЦСКА.
21.00 — «Час».
21.35 — Концерт камерного оркестру. У перерві — 22.15 — Сьогодні у світі.
23.30 — «Майстри мистецтв Львівського оперного» (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

10.00 — Новини.
10.15 — «Доброго вам здоров'я».
10.45 — Музичний фільм «Етюд».
10.55 — «Джерела». Збереження тваринного світу.
11.40 — «Шкільний екран». 10 клас. Фізика. «Електромагнітні коливання».
16.00 — Новини.
16.10 — «Срібний дзвіночок».
16.30 — «Комуністи 80-х».
17.00 — Виступає Черкаський народний хор.
17.45 — «Вахта врожаю».
18.00 — «Людина і світ». Тележурнал (Л).
18.30 — «Актуальна камера».
19.00 — Чемпіонат СРСР з хокею: «Сокіл» — «Торпедо» (Горький). 1 та 2 періоди.
20.35 — Маленький концерт.
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Чемпіонат СРСР з хокею: «Сокіл» — «Торпедо» (Горький). 3 період.
22.10 — Концерт естрадно-симфонічного оркестру Українського телебачення і радіо. По закінченні Новини.

ВІВТОРОК, 23 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — «Цей фантастичний світ». Вікторина.
10.10 — Фільм «Один шанс із тисячі». По закінченні — Новини.
14.30 — Новини.
14.50 — «Твій труд — твоя висота». Кінопрограма.
15.30 — Об'єктив.
16.05 — Концерт камерного ансамблю «Гармонія».
16.35 — Кубок СРСР з художньої гімнастики.
17.10 — Адреси молодих.
18.00 — «Алкоголізм». Бесіди лікаря.
18.30 — В кожному малюнку — сонце.
18.45 — Сьогодні у світі.
19.00 — Прапороносці трудової слави.
19.15 — Фільм «Отелло».
21.00 — «Час».
21.35 — Концерт національного фольклорного ансамблю Куби.
22.05 — Сьогодні у світі.
22.20 — Баскетбол. Жінки. Передача із Югославії.
23.00 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
23.10 — «Міфи і дійсність». «Контрабандисти від релігії» (Л).
23.40 — Концерт художньої самодіяльності Бережанського технікуму механізації сільського господарства (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

16.00 — Новини.
16.10 — «Срібний дзвіночок».
16.30 — Для школярів «Зелений вогник».
17.00 — «XXVI з'їзду КПРС — гідну зустріч». Право вести за собою.
17.30 — Музичний телефільм «Калинка».
18.00 — Науково - атеїстичний літературний журнал «Промінь» (Л).
18.30 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
18.45 — «За листами глядачів». «Оцінку дає покупець» (Л).
19.00 — «Актуальна камера».
19.30 — «Погляд у майбутнє».
20.10 — Тележурнал «Старт».
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Художній фільм «Доля людини». По закінченні — Новини.

СЕРЕДА, 24 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — Мультфільм «Незвичайний матч».
9.25 — Фільм «Отелло».
11.10 — Л. Сідельников. Російський концерт для фортепіано з оркестром. По закінченні — Новини.
14.30 — Новини.
14.50 — «Людина на землі». Кінопрограма.
15.50 — Концерт фольклорного ансамблю «Лелегаюс».
16.20 — «Щолковський експеримент». У передачі бере участь міністр автомобільного транспорту РРФСР Є. Трубіцин.
16.50 — Російська мова.
17.20 — Відгукніться, сурмачі!
17.45 — «Разом — дружна сім'я». Музична програма.
18.15 — Ради і життя.
18.45 — Сьогодні у світі.
19.00 — Футбол: «Спартак» — «Динамо» (Мн). В перерві і по закінченні — репортажі з чемпіонату Європи з баскетболу.
21.00 — «Час».
21.35 — «Д. Шостакович. Музика в кіно». По закінченні — 22.50 — Сьогодні у світі.
23.05 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
23.15 — «Майстри мистецтв». Грає О. Криштальський (фортепіано) (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

10.00 — Новини.
10.15 — «Погляд у майбутнє».
10.55 — Концерт.
11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Російська мова. «Як працювати з книгою».
12.10 — Фільм-концерт «Співає Роза Турасва».
12.40 — «Слід на землі».
16.00 — Новини.
16.10 — «Срібний дзвіночок» (Л).
16.30 — Розповіді про музичні народні інструменти.
17.20 — Документальні телефільми: «Пісня глини». «Зачароване каміння».
18.00 — «Осінні турботи». Готовність промислових підприємств до зими (Л).
18.20 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
18.30 — «Актуальна камера».
19.00 — Репортаж про матчі чемпіонату СРСР з футболу між командами: «Кубань» — «Динамо» (Київ). «Шахтар» — «Пахтакор».
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — «Новини кіноекрану». По закінченні — Новини.

ЧЕТВЕР, 25 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — Відгукніться, сурмачі!
9.30 — У світі тварин.
10.30 — Адреси молодих. По закінченні — Новини.
14.30 — Новини.
14.50 — До 35-річчя відновлення дипломатичних відносин між СРСР і УНР. Кінопрограма «По Угорщині».
15.30 — Шахова школа.
16.00 — Концерт солістів Великого театру опери та балету БРСР.
16.40 — Улюблені вірші.
17.10 — Грає уральське тріо баяністів.
18.00 — З ім'ям Леніна.
18.30 — Веселі нотки.
18.45 — Сьогодні у світі.
19.00 — Життя науки.
19.30 — Концерт радянської пісні.
19.50 — Телефільм «Клоун». 1 серія.
21.00 — «Час».
21.35 — Футбол: «Зеніт» — ЦСКА. 2 тайм.
22.20 — Сьогодні у світі.
22.35 — Грає оркестр симфонічної та естрадної музики ЦТ і ВР.
23.05 — Інформаційна програма «Екран дня» (Л).
23.15 — «Два світи — два способи життя». «Америка без гриму» (Л).
23.45 — Естрадний концерт (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

16.00 — Новини.
16.10 — «Срібний дзвіночок».
16.25 — Концерт.
17.20 — «Стадіон» (Л).
18.10 — Кінопрограма (Л).
18.30 — «Актуальна камера».
19.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокіл» — ЦСКА. 1 та 2 періоди. В перерві — інформаційна програма «Екран дня» (Л).
20.45 — «На добраніч діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокіл» — ЦСКА. 3 період.
22.10 — Відеорепортаж про закриття Днів культури Хорватії в Українській РСР.

П'ЯТНИЦЯ, 26 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — Улюблені вірші.
9.35 — Телефільм «Клоун». 1 серія.
10.45 — Концерт педагогів і студентів факультету народних інструментів інституту ім. Гнесіних. По закінченні — Новини.
14.30 — Новини.
14.50 — Науково - популярний фільм «У далекосхідних учених».
15.15 — «Рідна природа».
15.35 — До національного свята Йеменської Арабської Республіки — Дня революції. Кінопрограма «Новий Йемен».
15.55 — О. Глазунов. Квартет № 5.
16.25 — «Роби з нами, роби, як ми, роби краще за нас».
17.25 — Москва і москвичі.
17.55 — Концерт російської хорової капели ім. О. Юрлова.
18.45 — Сьогодні у світі.
19.00 — На полях країни.
19.15 — Вальси у виконанні симфонічного оркестру ЦТ і ВР.
19.40 — Телефільм «Клоун». 2 серія.
21.00 — «Час».
21.35 — Конкурс естрадної пісні в Сопоті.
22.40 — Сьогодні у світі.
22.50 — Баскетбол. Жінки. Передача з Югославії.
23.35 — «Майстри мистецтв». Грає Л. Шутко (скрипка) (Л). По закінченні — художній фільм «Середина життя». 1 с. (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

10.00 — Новини.
10.15 — «Щаслива сторінка». Конкурс молодих книголюбів.
11.20 — Документальний телефільм «В тому домі щастя».
11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Основи Радянської держави і права. «Конституція СРСР — Основний Закон нашого життя».
16.00 — Новини.
16.10 — «Срібний дзвіночок».
16.30 — Музичний телефільм «Музика міста».
17.10 — «Вахта врожаю».
17.25 — Грають юні музиканти.
18.00 — Документальний телефільм «Ті, що прийшли з легенди».
18.30 — «Народні таланти». Співає вокальний ансамбль «Явір» (Л).
19.00 — «Актуальна камера».
19.30 — Концерт.
20.20 — «Сатиричний об'єктив».
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Е. Рязанов. Е. Брагінський. «Аморальна історія». Вистава Ризького російського драматичного театру. В перерві — Новини.

СУБОТА, 27 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.05 — АБВГДейка.
9.35 — Телефільм «Клоун». 2 серія.
10.55 — «Для вас, батьки».
11.25 — Більше хороших товарів.
11.55 — Розповіді про художників. Б. Єфімов.
12.30 — 39-й тираж «Спортлото».
12.45 — «Переможці». Зустріч ветеранів 43-ї армії.
14.00 — Вірні помічники пропагандиста.
14.30 — Новини.
14.45 — Людина. Земля. Всесвіт.
15.30 — Фільм-вистава Центрального театру ляльок під керуванням С. Образцова «Кіт у чоботях».
16.20 — Очевидне — неймовірне.
17.20 — Бесіда політичного оглядача Ю. Летунова.
17.50 — Наша адреса — Радянський Союз.
18.30 — 9-а студія. Ведучий — політичний оглядач В. Зорін.
19.30 — Футбол: «Арарат» — «Спартак».
21.00 — «Час».
21.35 — Про балет. Зустріч з глядачами народної артистки СРСР, двічі Героя Соціалістичної Праці, лауреата Ленінської і Державних премій Г. Уланової.
22.35 — Баскетбол. Жінки. Передача з Югославії. По закінченні — 23.15 — Новини.
23.30 — Інформаційна програма «Суботня панорама» (Л).
23.50 — «Стоп-кадр». Сатирична програма (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

9.00 — Навчальне телебачення для студентів - заочників І курсу (Л).
11.55 — «Щасливе доручення». Нарис про пропагандиста середньої ланки системи політосвіти, голову профкому колгоспу «Україна» Сокальського району Львівської області Г. Данів (Л).
12.10 — Для дітей «Сонячне коло».
12.45 — «Покликання».
13.00 — Концерт державного заслуженого Поліського ансамблю пісні і танцю УРСР «Льонок».
15.20 — Для дітей художній фільм «Петько в космосі».
16.25 — «До серця кожного».
16.40 — «Від з'їзду до з'їзду». Звітують трудящі м. Стрия (Л).
17.20 — Мультфільм (Л).
17.30 — «Резонанс».
18.30 — «Актуальна камера».
19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу: «Динамо» (К) — «Чорноморець».
20.45 — «На добраніч, діти!»
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Телетурнір «Сонячні кларнети». Художня самодіяльність Кримської і Донецької областей. По закінченні — Новини.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ СУБОТА, 20 вересня

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

8.00 — «Час».
8.40 — Гімнастика.
9.00 — АБВГДейка.
9.40 — «Таємниця Едвіна Друда». 4 серія.
11.15 — Для вас, батьки.
11.45 — До Дня працівника лісу. Теленарис «Про ліси землі владимирської».
12.15 — Фільм-концерт «Райдужний день».
12.30 — Тележурнал «Москвичка».
13.45 — 38-й тираж «Спортлото».
14.00 — Ермітаж. Мистецтво Фландрії.
14.30 — Новини.
14.45 — Телефільм «Сільські канікули».
15.15 — Бесіда політичного оглядача В. П. Бекетова.
15.45 — У світі тварин.
16.45 — Тележурнал «Співдружність».
17.30 — Мультфільм «Сад Міхаели».
17.40 — Симфонічні мініатюри М. Глінки.
18.10 — «Розділи великої книги». Фільм 7-й.
19.05 — Фільм «Журналіст». 1 серія.
21.00 — Програма «Час».
21.35 — Фільм «Журналіст». 2 серія.
23.20 — Співає Андреас Хольм. (НДР). По закінченні — 23.40 — Новини.

По закінченні передач з Москви — інформаційна програма «Суботня панорама» (Л).

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

9.00 — Навчальне телебачення для студентів-заочників першого курсу (Л).
12.00 — Концерт популярної симфонічної музики.
12.45 — Художній телефільм «Фантазії Веснухіна», 1 с.
13.50 — Концерт ансамблю «Сябри».
14.50 — «Модає осінь-80».
15.30 — Завтра — День працівника лісу. «Зелене вбрання планети». Робота лісоводів об'єднання «Прикарпаглісгосп» (Л).
16.15 — Музичний фільм «Пісні щастя».
17.20 — «Олівець-малювець».
17.50 — Кінопрограма.
18.30 — Від з'їзду до з'їзду. Звітують трудящі Нестеровського і Бродівського районів (Л).
19.00 — «Актуальна камера».
19.30 — «Шоколадний солдатик». Вистава Київського академічного українського драматичного театру імені Івана Франка.
20.50 — «На добраніч, діти!».
21.00 — «Час» (М).
21.35 — Продовження вистави «Шоколадний солдатик».
22.10 — Вечірні мелодії. По закінченні — Новини.

РАДІО

СУБОТА, 20 вересня

По радіостанціях на хв. 320,8; 4,47 м та м. с.

7.15 — 7.40 — Програма «Робітниче життя». 8.20 — 8.40 — «Інформаційна панорама». 8.40 — 8.55 — «Естафета трудової доблесті на честь XXVI з'їзду КПРС». (Стрийський район). 8.55 — 9.00 — Оголошення. 12.10 — 13.00 — «Мандрівний меридіан» — естрадна програма. 14.00 — 14.30 — Радіожурнал «Львівський піонер». 14.30 — 15.00 — «Читаючи ваші листи». 17.00 — 17.30 — «Дай руку, товаришу підліток» — передача для молоді. 17.30 — 18.30 — «Сорок творчих сезонів» — музичний нарис.

ПОГОДА

Сьогодні по Львову та області передбачається мінлива хмарність, без опадів, уранці місцями туман. Вітер південно-західний, 5—10 метрів на секунду. Температура по області 17—22, по місту 18—20 градусів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

23 вересня цього року о 16 год. в приміщенні актового залу Шевченківського райкому Компартії України і райвиконкому (вул. Ульяновська, 11) відбудеться чергова 3-я сесія Шевченківської районної Ради народних депутатів (17 скликання).

На сесію, крім депутатів районної Ради народних депутатів запрошуються депутати Верховних Рад СРСР і УРСР, Львівської обласної і Львівської міської Рад народних депутатів.

ТЕАТРИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ ІМЕНІ Ів. ФРАНКА (у приміщенні Палацу культури імені Ю. Гагаріна). **ТРИ ТОВСТУНИ.** Поч. о 15 год.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДРАМТЕАТР ІМЕНІ М. ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ. **КАФЕДРА.** Поч. о 19 год. 30 хв. Завтра — **БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ.** Поч. о 12 та 19 год. 30 хв.

ЛЬВІВСЬКИЙ РОСІЙСЬКИЙ ДРАМТЕАТР РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ. Прем'єра — **ПРИШЕЛ МУЖЧИНА К ЖЕНЩИНЕ.** Поч. о 19 год. 30 хв. Завтра — **СКАЗКА ПРО КОВАРНУЮ ВОЛШЕБНИЦУ АБРАКАДАБРУ И О ДРУЗЬЯХ-СМЕЛЬЧАКАХ.** Поч. о 12 год. **ПРИШЕЛ МУЖЧИНА К ЖЕНЩИНЕ.** Поч. о 19 год. 30 хв.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР ЮНОГО ГЛЯДАЧА ІМЕНІ М. ГОРЬКОГО. **П'ЯТНАДЦЯТА ВЕСНА.** Поч. о 18 год. 30 хв.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК. 21 вересня — ВІДКРИТТЯ ТЕАТРАЛЬНОГО СЕЗОНУ. Прем'єра вистави Є. Сперанського **«НЕЗВИЧАЙНЕ ЗМАГАННЯ».** Поч. об 11, 13 та 15 год.

ФІЛАРМОНІЯ. Концертний зал імені С. П. Людкевича. 20 вересня — **ТВОРЧИЙ ВЕЧІР МІНІАТЮР ТА МОНОЛОГІВ** із сцен та вистав **М. ЖВАНЕЦЬКОГО, Р. КАРЦЕВА** та **В. ІЛЬЧЕНКА.** Поч. о 12, 17 та 20 год.

24, 27 та 28 вересня — **КОНЦЕРТИ** вокально - інструментального ансамблю, лауреата VI Всесоюзного конкурсу артистів естради **«ЕОЛІКА»** (Рига). Поч. о 19 год. 30 хв.

ДЕРЖЦИРК. Ексцентрична вистава **«Я ПРАЦЮЮ КЛОУНОМ»** під керуванням та за участю народного артиста РРФСР **Андрія НІКОЛАЄВА.** Поч. о 15 та 19 год. 30 хв. Завтра — **три вистави.** Поч. об 11 год. 30 хв., 15 та 19 год. 30 хв.

ПАЛАЦ КУЛЬТУРИ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ. Сьогодні та завтра — новий двосерійний художній фільм **«У ЗАТІННУ ТВОЇХ ВІЙ»** (16.30 19.00)

КІНО

Тематичний показ фільмів, присвячений 35-й річниці Соціалістичної Республіки В'єтнам:

«В'ЄТНАМСЬКІ ЗУСТРІЧІ» — «Дружба».
«ГЕРОЇЧНА СИМФОНІЯ» — «Октябрь».
«РЕПОРТАЖ З ГРАНИЦЬ В'ЄТНАМУ» — «Мир».
«ЧАРІВНИЙ МЕЧ» — «Дніпро».
«НЕМАЄ СХОВИЩА ДЛЯ АГЕНТА» — «Київ» (9).
«ДО ЗУСТРІЧІ, КОХАНИЙ» — «Вокзал» (10.20, 11.40).

В інших кінотеатрах:

«ЦЕЙ ВІЛЬНИЙ СВІТ» (9, 10.15, 11.30, 12.50, 14.10, 15.30). **«КАТАСТРОФА». «ПІСЛЯ СЬОМОЇ ВЕЧОРА»** (16.50, 18.10, 19.30, 20.50) — **ім. Лесі Українки.**
«ПРОЩАЛЬНА ГАСТРОЛЬ «АРТИСТА» — «Мир» (9.30, 11.20, 13.10, 15, 17, 19, 21); **«Октябрь»** (10.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
«ЕКІПАЖ» (1 та 2 серії) — **ім. Чкалова** (15.10, 17.40, 20.10.
«ПІРАТИ XX СТОЛІТТЯ» — «Парк» (9.30, 11, 12.35, 14.10, 16.05, 17.40, 19.20, 20.50).
«ДАЧНА ПОЇЗДКА СЕРЖАНТА ЦИБУЛІ» — «Дніпро» (9, 10.30, 12.05, 13.35, 15.10, 16.40, 18.20, 19.55, 21.20).
«ЗАВТРА НЕ НАСТАНЕ НІКОЛИ» — «Супутник» (13, 14.45, 16.30, 18.15, 20); **«Дружба»** (13, 14.55, 16.50, 18.35, 20.25).
«ПЕТРОВКА, 38» — ім. Щорса (9, 10.45, 12.30, 14.15, 16, 17.45, 19.30, 21.10).
«ВЕСТСАЙДСЬКА ІСТОРІЯ» (1 та 2 серії) — **«Львів»** (10, 12.40, 15.20, 18, 20.30).
«МОСКВА СЛЬОЗАМ НЕ ВІРИТЬ» (1 та 2 серії) — **ім. Б. Хмельницького** (9.30, 12.20, 15.15, 18.10, 21).
«НЕВЛОВИМІ МЕСНИКИ» (9.30, 10.50, 13.40, 16.30). **«ВИКРАДЕННЯ САВОЇ»** (12.10, 15.10). **«ДЖЕНТЛЬМЕНИ УДАЧІ»** (18, 19.30, 21) — **«Піонер».**

Колектив міського управління Держбанку СРСР сумує з приводу передчасної смерті працівника управління

Володимира Йосиповича ХАРИНИ

і висловлює співчуття рідним та близьким померлого.

«СВОБОДНАЯ УКРАИНА» — ОРГАН ЛЬВОВСКОГО ОБКОМА КОМПАРТИИ УКРАИНЫ И ЛЬВОВСКОГО ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ. Издается на украинском языке.

АДРЕСА: 290601, Львів-47, вул. Артема, 2

ТЕЛЕФОНИ: загальний — 35-44-04; заступників редактора — 35-32-55, 35-21-53; відповідального секретаря — 35-43-32; заступників відповідального секретаря — 35-43-40; відділів: партійного життя — 35-43-93; пропаганди і агітації — 34-30-04; промисловості, транспорту і будівництва — 35-12-11; сільського господарства — 35-33-47; радянського будівництва — 35-43-92; культури — 35-33-79; науки і учбових закладів — 35-32-88; інформації і спорту — 35-22-25; листів і робсількорів — 35-33-56; оголошень та рекламно-інформаційного додатка — 34-00-67; нічної редакції — 35-44-02; бухгалтерії — 35-22-39. Тираж 231.500 ІНДЕКС — 61238

БГ